TSİP Konya bağımsız Milletvekili adayı

Hasan İzzettin Dinamo sesleniyor

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, GENÇLER, AYDINLAR, SANATÇILAR

TSİP'in birlikçi politikasına, genel olarak sosyalistlerin ve solun birliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak için TSİP bağımsız Konya milletvekili adayı olan Hasan İzzettin Dinamo'nun görüşlerini istedik. Dinamo'ya, sanatçının hem sanatsal etkinliği, hem de pratik örgütsel etkinliği ile politika içinde yer almasının anlamı üzerinde düşüncelerini sorduk. Yasının ilerlemesine rağmen oldukça yoğun ve hızlı bir çalışma temposu olduğunu, eserleri üzerindeki son çalışmalarından söz etmesini istedik. Gazetemize gelmek zahmetini esirgemeyen TSİP bağımsız Konya milletvekili adayı Hasan İzzettin Dinamo, görüşlerini açıklıyor:

Hasan İzzettin Dinamo, 1978 Ağustosunda çağrılı olarak gittiği Yugoslavya'da her yıl düzenlenen «Struga Şiir Akşamları Festivalsinde ev sahibi sanat adamlarınca şiirleri banda alınırken görülüyor.

TSİP'in büyük sosyalist partisine götüren birleştirici politikasını ilk günden bu yana sonsuz bir ilgiyle izliyorum. Öbür partilerimizde «Birlik, Dayanışma» ve «Devrimci Demokratlar»da da bu güzel düşüncenin doğmuş olduğunu sevinçle gördüm. Ancak, arada protokol engellerini koparmak gibi önemsiz bir iş kalıyor. Sosyalizmde özveri koşul olduğuna göre; bu engeller de günün birinde iskambil satolar gibi yıkılıp gidecek, deneyimli, bilinçli, bilgili, pişmiş devrimci grupları, beklenen o büyük örgütte el ele verip Büyük Millet Meclisini iki yüz işçi-emekçi milletvekiliyle donatacaktır. Ben, bu konuda hiç de umutsuz değilim. Partilerimizin başlarında bulunanların en yaşlıları bile ancak benim yaşındadır. Sosyalizmin o korkunç kısır günlerini benim gibi Türkiye gerçeğinde acılı, acıklı olaylarla yaşamışlardır. Kapris sahibi olamazlar bu yüzden. Büyük sosyalist partinin bir ayak önce oluşturulmasının en büyük önemi şurdadır: gençler başıboş kalınca sokağa döküldüğü silahlı eylem hevesine kapılıyorlar ki, bu, hem en eski, hem de en yeni anlamıyle anarşizmden başka bir şey değildir. «Örgütlenmek olanağı varken sonuna dek örgütlenmek zorundayız. Burjuvazinin güçler'ne Mecliste kafa tutacak gücü yaratmak, bu yasal günlerin yapılacak tek işidir.

Büyük part'nin doğuşu ile bence milyonla genç adam, taktik başarı silahlarını elinden bırakıp daha büyük stratejik günler için yaşayacaktır. Biz de, kırk-elli yıl önce, hemen çevremizin gül bahçeleriyle süsleneceğini, acının biteceğini, masal olacağını sanırdık. Her adımda bir devrim cennetinin üstüne basacağımızı sanır, düşlü gözlerimizi durmadan ufkun gül renkli bulutlarında gezdirirdik. Devrimciliğimizin biricik silahı şiirdi. Nazım'ın biçiminde azgın şiirler yazar, çoğu zaman da bunları yırtar atardık. Bize devrimden söz edenler, «amanderlerdi, «adam vurmak, sabotaj, yangın filan yok! Sonra, şu küçücük örgütümüz de, biz de gürültüye gideriz.» İşte, böyle! Oysa, ne yazık ki, son günlerde birtakım solcu genç gruplar, faşizmin metotlarına öykünerek eylem yapmakta, hapishanelerde çürümeğe heveslenmekte, sola da zarar vermektedirler. Ben, elli yıldır bu işlerin içinde bocalayıp durduğum için bu gençlere çok acıyorum. Burjuvazinin kalesinden bir taş dahi düşürmeden, hele kimi insanları da öldürerek hapse girmiş ya da girmekte olan bu genç insanlarımıza gerçek bir baba gibi acıdığımı söylemeliyim. Bunlar, elerindeki silahları bir ayak önce bırakıp sosyalist partisine kapılanmalı, onun yüksek damı altında insancıl şiirler, uyandırıcı konuşmalarla İşçi sınıfının safları arasında emekçiyen kardeşlerini ellerinden tutarak zor mücade'e günlerine yürütme lidir. İşçi sınıfını burjuvazi ile güreşirken desteklevecek devrimci kültürü, bu sınıfın insanlarına vermeye çalışmak, en birincil görevimiz olacaktır. Bu kültür, hem yoşam, hem de kavga silahı niteliğindedir.

Toplumların bunalımlı dönemlerinde sanatın yansız kalma masalı büsbütün İşitilmez olur; sanatçı, gerçek sanatçı, kendini kavganın İçinde bulur. İşçi sınıfının en ön saflarında, düşman mevzilerine en yakın yerlerde görülür. Artık, sanat sanat İçindir diyen küçük burjuva yavesi, İşçi sınıfının soluduğu yerlerden çok uzaktadır. Sanat, toplumun çocuğudur, büyüyünce toplum İçin, onun mutluluğu İçin çalışır. Hele savaşım zamanlarında İşçi, emekçi sınıfının en keskin silahıdır. Artık, bugün bütün İlerici aydınlarımızla sanatçılarımız, İşçi sınıfını örgütlerinin en yakın adamı, yardımcısı olmak zorundadırlar. Biz, eski kuşaklar, hep İşçi sınıfı insanlarından uzak tutuldu, onlara yanaştırılmadık. Onlara şiir yazamadık, onlar İçin yazdığımız şiirler İhanet olmasını sayılıp elimizden alındı, yok edildi. Şimdi de Türk polisi, ne yazık ki, bunun arkasındadır, ben öldürücü kansızlık hastalığından Çapa'da yatarken, siyasal polis kilidi kırıp evime girmiş, «İnsan ve Cennet» adlı son romanımın birinci cild'nin müsveddelerini ç'ir kasetleriyle birlikte alıp götürmüş. Böyle de olsa ölünceye dek yazacağım. Hesimiz yazmalıyız.

Ecevit'in polisi bu oyunu oynamamalıydı. Bu roman'n sekiz yüz sayfa tutan İki nüshasını da alıp götürmüşler. Demek ki, böür kitaplarımda c'duğu gibi bunu da oturup yeni baştan yazmam gerekecek. Ecevit Polisinin bana başkaca oyunları da var. Onları da yazacağım. Yaşım yetmişi aşmak üzere, çalınan müsveddelerin yeniden kaleme alınması, bu yüzden biraz tehlikeye düşüyorsa da, çıkmayan canda umut var, demişler. Ömrümün geri kalan günlerini büyük sosyalist partisinin yapısına bir taş koymakla geçirmeye çalışacağımdan, kitap yazmağa belki de pek zamanım kalmayacak. Yine de yazarlığımın hakkını vermek boynumuzun borcu.

Bütün bunları şunun İçin anlatıyorum: İçinde bulunduğumuz şiddetli pek. Yani b'r Nâzım'ın, Brecht'in yerinde olmaktan özellikle kaçılıyor. Ya da Gorki'nin! Güncel görevler, o görevler İçinde de kalıcı olanlar var!»

«Olacak, o da olacak! Yeter ki, bir işık, sosyalist partilerden umut verecek bir ışık gelsin. Kehanet değil. Bu seç'mler aydınlarımızın, sanatçılarımızın yolunu aydınlatacak! On'ıcın aradığı ışık çıkacak ortaya. Ben, TSİP'in Konya adaylığını benimserken, hiç hayale kapılmadan Öyle, bazılarının söyled'ği gibi, anafora kapılmaktan da korkmadım. İyi niyetli olduğunu gördüğüm bir parti vardı ortada. Solun birleşmesinde, büyük solun yaratılmasında, büyük sosyalist partiye giden yolda gösterdiği azimli çabalara bir catılbası da ben koyayım dedim. K'mi arkadaşlar olmuşu, buldu beni. Desteklemeyiz, dediler. Yapayalnız kalırsın ha! Biz seni öyle küçük partilerin adamı olarak görmek istemiyoruz. Yazı dedim, hangisi büyük? Hem ben TSİP'in adamı olarak girmedim ki bu işe. Solun birliğinde bizim de tuzumuz c'sun. Eğer bir parti bunun İçin İyi niyetle, azimle çaba gösteriyorsa, niye desteklemiyecek m'şım?... Şimdi, bunun doğru olduğunu onlar da görecekler, yakın bir gelecekte. 1981'de büyük bir güç olmak İçin şimdiden çalışmalı.»

«Konya'da eğitim emekçileri adaylığımızı sevinçle karşılamışlar, çok yerinde, çok doğru oldu diyorlar.»

«Görevimizi yapıyoruz. Sade onlar değil,» ben biliyorum ki, Konya'nın uyanmış İscisi, köylüsü, tüm emekçileri de adaylığımın anlamını biliyorlar. Çünkü solun birleşmes'ni, büyük solun gerçek gücünü göstermesini onlar da İstiyorlar. Bu seçimler, bu yönde atılmış bir adım olmalı. 1981'de İşçiler, emekçiler, sosyalistler meclise dc:mak İçin çaba harcamalı. Bu yönde başlatılmış olan gerçek çabalara katılmakla, halkın sosyalizme güveni, kend'ne güveni biraz da olsa artacaksa, bundan kaçmamalıyız. Eskiden beri en güzel, en büyük kentlerimizden biri olan Konya'da gönül rahatlığıyla gezemesinler. Caddelerinde ancak, kelepçeli, sürgün olarak yürümüştüm. Ama şimdi Kcnya'nın epeyi, eskiye göre epeyi değiştiğini umuyorum. Sosyalizmi tanıyan emekçilerin yetiştiğini İşitiyorum.»

«Aydınların bugün bile, şu İçinde bulunduğumuz faşist azgınlık ve CHP kararsızlığı ortamında bile, kişisel kaygıları söyle ellerinin terasiyle İtebildiklerini pek söylüyemeyiz. Aslında CHP'ninkine kararsızlık demek de çok. Her hareketi bir ger' adım olmakta ve demokrasi düşmanlarını cüretlendirmekte. Bil'm ve sanata yapılan baskılara dahi omuz silkiyor. Dahası, belki bunu el altından destekliyor. Ve aklı sıra böyle yapmakla solcuların hükümetçe kayırıldığı sanılacak. Olmaz olsun! Solcular İçinde bunu umanlar olduysa bile çoktan vazgeçtiler kendilerinin kayrılmasından. Demokrasi mücadelesinde gölge etmesin yeter! diyecek hale geldiler. CHP, varolan demokratik haklara kat vurmasın razıyız! İyi ama bu aydın sohbetlerinde kalıı m ne anlamı var? Hanıl adımı atıvor aydınlar, bisbütün daraldıkları bu gelişmeler karşısında? Halli CHP'yi desteklemekten dem vurarak, onu yanlışlarında ısrara sürükliyorlar. Bir küçük parti lâfı tutturdular, solun dağınıklığı diye ezılandılar, ama solun birleşmesinin hareında bir damla da bizim ter'miz bulunsun diyen kaç kişi? Çoğunun ödü patlıyor anafora kapılmaktan. Sanki yıltıp gidecekler. Sıırası var, ol'mazr! Buraya oel. daha sırası değill Ya?... Dünyayı yerindan oynatacak sınıfı ve desteği yaratıktan sonra, onlarda oelip kuvveti parmak ucuyla katkıda bulunacak! Bu mu sorumluluk?.»

DİNAMO'ya konuşuyoruz bunları. «Haklısın ama» diyor, «o kadar da değil. Bir kere üslûbun çok sert, suçlayıcı. Güven vermek gerek! Uzak, değ'l aydınlarımızın, sanatçılarımızın da emekçilerin saflarına var güçleriyle katılması. Büyük sosyalist partiyi onlar da istiyor. Karamsar olmamalı.»

«Elestiri...»

«Yok yok, onlar kendi elestirisini yanarı»

«Ah ah, bu bireyselliki!... Elbette yapısın özeleştirisini, bu na birsey diyen yok. Ama kendisinin dışında sürüp giden ve dıştından asıp geçen bir gerçekliğin varlığını, sosyalizm'n sınıf güçlerinin, halk güçlerinin birlik sancısını gördükten sonra, Aydın sezgisini nesnel c'ayın üzerinde tutmasın. Yani şu bireyselik anaforundan...»

«Sen ne d'yorsun? Kaç aydınmız var yahu faşizmin sillesini yemeyen?»

«Hayır, o değil ben'm söylediğim. Elbette İlerici hareketin dışında değiller. Ama elle tutulur, somut bir konumda da de-

DDY'DE DELEGE SEÇİMLERİ BU AY YAPILIYOR

(Eskişehir Özel) — Öğrendiğimize göre TCDD ve ELMS'de delege seçmileri bu ay İçinde yapılıyor. Halen DDYF-İş yönetiminde bulunan sağcı ekibin bu kez zorlanacağı, İlerici bir platform yaratıldığı takdirde seçimin İlericilerce kazanılacağı be. lirtiliyor.

Seçimlere Doğru

S.YILI

S.YILI		1973				1975				1977			
İL		Konya	Balıkesir	Muğla	Samsun	Konya	Balıkesir	Muğla	Samsun	Konya	Balıkesir	Muğla	Samsun
SEÇMEN SAYISI		580 883	408 274	191 485	378 882	617 492	429 622	199 818	406 047	706 590	469 592	221 973	463 541
KATILMA ORANI		65.1	61.0	68.5	68.5	553.9	64.1	72.6	65.4	69.2	80.1	80.3	72.6
AP	Oy	48 249	115 012	45 725	95 155	98 094	141 160	71 917	126 400	132 232	188 145	86 667	142 106
	%	13.5	47.9	36.2	39.0	30.6	52.9	51.5	49.6	28.2	51.7	50.2	44.1
CHP	Oy	74 869	77 564	44 489	75 865	109 185	102 963	59 709	102 745	147 126	136 448	73 105	132 905
	%	20.9	32.3	35.2	31.1	34.0	38.6	42.7	40.3	31.3	37.4	42.4	41.2
CGP	Oy	-	7 765	6 502	6 593	-	-	-	-	19 896	6 091	2 023	5 567
	%	-	3.2	5.1	2.7	-	-	-	-	4.2	1.7	1.2	1.7
DP	Oy	121 470	14 585	23 212	25 490	33 127	5 051	3 300	7 389	27 002	5 597	3 380	5 941
	%	33.9	6.1	18.4	10.4	10.3	2.3	2.4	2.9	5.7	1.5	2.0	1.8
MSP	Oy	59 242	20 682	4 594	33 061	62 629	12 384	3 055	13 198	92 694	17 451	3 849	19 955
	%	16.5	8.6	3.6	13.5	19.5	4.6	2.2	5.2	19.8	4.8	2.2	6.2
MHP	Oy	14 332	4 714	1 644	4 703	18 005	3 322	1 298	3 857	50 056	10 093	2 908	12 068
	%	4.0	2.0	1.2	1.9	5.6	1.2	0.9	1.5	10.7	2.8	1.7	3.7

Seçim illerinde yeni ve eski göstergeler

●**KONYA**'da tek bir milletvekilliği için partiler yarışıyor. DP, oldukca oy topladığı bu ilde, önümüzdeki seçimlerde AP adayı Şaban Karataş'ı destekliyecek. Sağ oylar eski düzeyde dağınıklığını devam ettirirse CHP bir milletvekilliğini alabilir.

TSİP, Konya'da, yazar ve düşünür Hasan İzzettin Dinamo'yu aday gösterdi. Dinamo'nun adaylığı öğretmen, aydın ve ilerici emekçi kesimlerde sevinçle karşılandı. Dinamo İçin Konya, bir zamanların sürgün İli idi. Şimdi burada demokratik güçler el birliği ile Dinamo'nun «sol güçlerin birliğini ifade eden» adaylığını destekliyecek.

● **BALIKESİR** AP'nin kalelerinden. Üç senatör seçilecek. AP ikisini alacak güçte görünüyor. CHP'nin uğrayacağı bü yük oy kaybına rağmen bir senatörlüğü kazanacağına mutlak gözüyle bakılıyor.

TSİP Balıkesir adayları Erdoğan Bayındır (Bağımsız) İnş. Y. Müh., Maral Yönelli (eczacı) ve Özçelik Karahasanoğlu (öğretmen).

Balıkesir'de Türkiye Sosyalist İşçi Partisi İl örgütü ile, Birlik ve Dayanışma grubu yerel örgütleri arasında seçim İşbirliği ve eylem birliği İçin çalışmalar bu İlde de sürüyor. Sol güçlerin İlde önemli bir demokratik ağırlık oluşturdukları ve bunu seçimlerle somutlamalarının olanak dahilinde c'duğu belirtiliyor.

● **MUĞLA**, AP'nin yüksek perdeden attığı ama CHP'nin şansını sürdürdüğü İllerden biri. Eski dengeler CHP'ye şans tanımıyor. Ama göze batan, CHP'nin etkinliğini yitirdiği, MC partilerinin de genel bir gerileme gösterdiği.

TSİP'in Muğla İlinde adayı bir sendikacı. Mehmet Yıldırım. Tek-Ges-İş sendikası örgütlenme da'resi başkanı. Muğla'da İlericilerin oylarını kendi etrafında toplanmaya çağırıyor.

TSİP İl örgütü ve B'rlik Dayanışma grubu bu İlde eylem birliği kararı aldılar.

● **ANTALYA**, AP'nin güçlü olduğu, ama eski dengeyi kendi lehine bozamıyacağı İllerimizden. Bu İlde, sol ve sosyalist grupların tutumuyla halk daha çok İlgileniyor.

İlde göze batan seçim çalışmasını TSİP yürütüyor. Öteki partilerin pek bir faaliyetine rastlanmıyor. TSİP adayları, yazar ve avukat Demir Özlü İle Zirait mühendisi Mehmet Ali Başkaya, İlcelerde yoğun olarak çalışan TSİP'İller halktan geniş İlgi görüyor.

İlde seçim çalışması yapan bir bağımsız aday daha var. Diğer partileri sürekli açık tartışmaya çağırıyor. Ama hiç kimse bu çağrıyı ciddiye almamış. Bu adayın taraftarları değişik bir çalışma «stili» İle İş görüyorlar. Halkın tedirginliğine yol açarak...

● **AYDIN**'da milletvekilliği seçİmi var. Tek milletvekilliğini AP'nin çıkaracağına kesin gözüyle bakılıyor.

TSİP'in adayı Şaban Demirkapı. Demirkepı'nın mesleği kasaplık. Halk tarafından sevilen ve tanınan bir'. Şaban Demirkapı, sandıksal b'r İdd'adan çok, sol güçlerin tek bir amaç etrafında birleşmesine çalıştığını belirtiyor. İlde Birlik ve Dayanışma grubu İle TSİP örgütü İşbirliği kararı aldılar. Göçmenlerin büyük çoğunluğu Demirkapı'yı destekliyor.

● **BURDUR**, sonucun ortada olduğu İllerden b'ri. Partiler tek senatörlük İçin, demokratik güçler seçİmleri eylem birliği yönünde değerlendirmek İçin varışıyor. Burada da TSİP İl örgütü İle B'rlik Dayanışma grubunun işb'rliği İçin çalışmalar sürdürülüyücr.

TSİP'in Burdur senatör adayı Enver Öztürk. Harita ve Kadastro mühendısı. İller bankası müdürler kurulu üyeliği seçİmlerine de sosyalistlerin adayı olarak katıldı. Seç'mlerden demokrasi güçlerinin daha da güçlenerek çıkacaklarını belirtiyor Enver Öztürk.

● **ISPARTA**'da seç'mlerin demokratik koşullarda geçmiyecegİ herkesin ortak kanaatı. MHP ve AP' sıyasi olarak değil ama sokak zorbalığında güçlerini birleştırmişler. TSİP'in İsparta senatör adayı, öğretim üyesi Güven Canefe'nin (Bağımsız) sol oyları kendi etrafında toparlama çabası saygı görüyor.

● **SAMSUN**'da AP umudunu muhafaza ediyor. AP'nin umudunu güçlendiren faktörlerden biri de, CHP'nin İflas etmiş olması. Samsun İşçi-emekçi kentİ. Sola yönelim oldukça hızlı yaşanıyor.

(Kurtular) grubu bağımsız aday göstermiş. Buna karşılık diğer sol güçlerin eğİl'mİ, bir sosyalist tercihi somutlamak. TSİP ve Birlik-Dayanışma grubu İle İş ve eylem birliği kararı aldılar. Çalışmaları ortak sürdürüyorlar.

Bu İşbirliğinin İlericilerce desteklenecaği kanaatı yaygın.

Seçimler ve Aydınların sorumluluğu

H.İZZETTİN DİNAMO — M.AKÇA

Plassa grevi 200. gününde

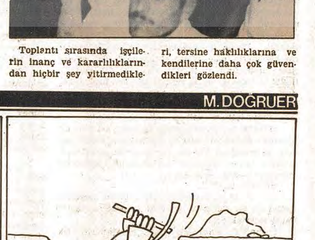

(Döndü Babacan Mersin'den bildiriyor) — Plassa grevinin 200. gününde DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası şube lokalinde İşçiler durum de ğerlendirmesi yaptılar.

Bölge temsİlcİsİ İsmaİl Kılıcım'ın aş ıkça konuşmasından sonra, İşçİler sorunlarını tartıştılar, geleceğe yönelik kararlar aldılar. Grev komİtesİ, nöbetlerİle İlgİlİ bir önerİde bulundu. Önerİyi açıklayan Zeynel Avazer, mücadelenİn ekonomİk olmasın yapında polİtİk nİtelİğİne de değİndİ. Nöbetlerde tİtİzlİk gösterİlmesİnİ, kışkırtmalara gelİnmemesİnİ İstedİ. Nöbetlerİe İlgİlİ uygulama önerİsİ oybİrlİğİ İle onaylandı.

Toplantı sırasında İşçİlerİn İnanç ve kararlılıklarından hİçbİr şey yıtırmedİklerİ, tersİne haklılıklarına ve kendİlerİne daha çok güvendİklerİ gözlendİ.

O'NUN HİKAYESİ

M. DOĞRUER

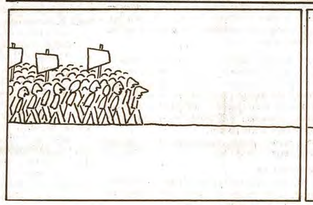

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasancebi

Aydınlar

Kapitalist toplumda aydınların rolü, teorik tartışmaların, bilimsel sohbetlerin, forumların ve seminerlerin konusu olmaktadır. Varılan genel sonuç, aydınların her zaman toplumun geleceği doğrultusunda bir işleve sahip olduklarıdır.

Böyledir ama, burjuvazi ayağı yerde bir sınıftır. İşçi sınıfı da ayağı yerde olan sınıftır. Öteki sınıf ve zümreler, bu iki temel sınıf etrafında öbekleşirler. Aydınlar da bu öbekleşme İçinde yer tutarlar.

Toplumun geleceğini belirleyecek olan emekçi sınıflar olduğu İçin, bilimsel düşünen aydınların tutumları hep emekçi sınıflardan yana olmuştur. Aydın eğer kendisini, yarına dönük bir sorumluluk altında hissediyorsa böyle bir tutum İçinde olmak zorundadır.

Ama, dediğimiz gibi, aydın kategorisinin ayağı yerde değildir. Ayaklarını sağlam zemine basabilmesi İçin, ayağı yerde olan sınıflardan birinin doğrultusunu benimser. Böylece ayaklarının yere bastığını, daha somut düşünme ve davranma olanağına kavuştuğunu söyliyebiliriz.

Ama, bu hep bir süreç İçinde gerçekleşir. Bocalayan, değişme ve gelişmeyi kolayca hazmedemiyen aydın tutumlara rastlanır. Zamanla bunlar aşılsa bile, sınıf mücadelesinin belli bir aşamasında olumsuzsuk olarak kendini gösterirler. Bu aydın tavrını en İyi İzlediğimiz günleri yaşıyoruz.

Eğer aydın kendini dünyanın veya toplumun merkezi sanıyorsa, politika üretmek hakkını da kendinde görür. Bununla da kalmaz, politika veya politik düşünce üretme hakkını kendi tekelinde sanır. Halbuki politikanın esası sınıf temelinde üretilmektedir ve bu politika, aydınların ürettiği politikayla çoğu zaman çelişir. Bu aydının politik sancısıdır. Kendi yarattığı dünyanın gerçeğe uymadığını görmek, ağır bir yük gibi omuzlarına biner.

Bu yükün altında ezilen aydın da olur, bu yükten kurtulanı da.

Seçimlere üç gün kala, bizdeki aydın kesimin bu yanını bir kere daha göze batırmakta yarar var. Kendisi, kendisiyle birlikte emekçi sınıfları da kurtaracak politik düşünceleri yıllardır. İşçi sınıfının, kendisiyle birlikte aydınları da kurtaracak olan politikalarından uzak kalmıştır. Şaşkınlığı, şimdi, yükselen bu İkinci politika İle, kendisinin politikaları arasındaki uyumsuzluğu görmesindendir. İstemektedir ki, uyum kendi ekseninde sağlansın. Halbuki sınıf politikası, değil aydını, bütün toplumu kendi ekseni etrafında toplamaktadır.

Aydın, kendi ürettiği politikanın sosyal demokrasiye oy verilmesi gerektiği yolundaki doğrusunu İzliyor. Yatıp kalkıp bunu söylüyor. Emekçi sınıf politikası karşısında son direnmesini gösteriyor.

Ancak her direnme belli fire vermek zorundadır. İşte, emekçi sınıf politikası karşısındaki aydın direnci de, fire veriyor, hem de gittikçe artan bir fire.

İşçi sınıfı saflarındaki aydınlar ordusu bunu kanıtlamıyor mu?

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Günlük Siyasi Gazete

Gerçek

SAYI 133
11 EKİM 1979
PERŞEMBE
500 Kuruş

Eylem birliği yaygınlaşıyor ve somutlaşıyor

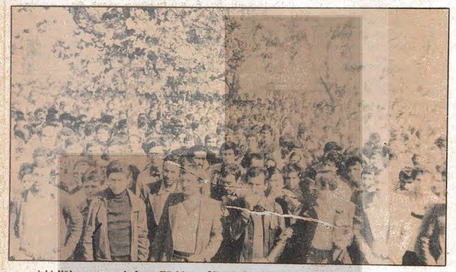

İşbirliği çerçevesinde, Türkiye düzeyinde yaygınlaşan ortak eylemlerden biri de geçtiğimiz hafta sonu yapılan TSİP, Birlik-Dayanışma ve Devrimci Demokratlar'ın birlikte düzenledikleri İstanbul mitingiydi.

- **TSİP örgütleri ve Birlik Dayanışma Grubuna bağlı yerel örgütler arasında yapılan ortak eylem ve seçim işbirlikleri hızla yaygınlaşıyor.**
- **TSİP ve Devrimci Demokratlar arasında yapılan merkezi seçim İşbirliği çalışmaları, kitlesel m.t.ngılerle sürcürülüyor.**
- **Tokat'ta TSİP ve Birlik Dayanışma'nın yaptıkları seçİm İşbirliği ortak açıklamasının tam metnİ bugün dördüncü sayfamızda.**

Gerçek Haber Merkezi — Türkiye Sosyalist İşçİ Partİsİ İle Birlik Dayanışma Grubu orasında yapılan yerel eylem birliği çalışmaları hızla yaygınlaşıyor ve yayılıyor.

Hatay, Antalya, Samsun, Burdur, Manisa, Muğla ve Tokat'tan sonra, Çanakkale, Balıkesir ve Afğrı'da da bu yöndekİ çalışmaların sürdürüldüğü bİldİrİlİyor.

Tokat'ta TSİP ve Birlik Dayanışma Gurubu arasında yapılan İşbirliği ortak bİr bİldİrİyle kamuoyuna duyuruldu. TSİP'İn neden destekİnemesİ gerektİğİ açıklanan sözkonusu bİldİrİyİ bugün dördüncü sayfımızda yayınlıyoruz.

Öte yandan Hatay'da TSİP ve Birlik Dayanışma grubu tarafından yapılan ortak açıklamada, İşbirliğİnİn neden gerekli olduğuna değİnİldİkten sonra şöyle denilmektedİr:

«Bİz Antakya demokrasi güçlerİ olarak, böylesİ bİr

Devamı s. 5, sütun 5'de

CHP faşizm karşısındaki basiretsizliğini oya tahvil etmek istiyor

Ecevit CHP'nin solunu suçlamaya hız verdi

- **Ecevit, «Ya faşizm, ya CHP imajı yaratmaya çalıştığı konuşmasında, «Faşizme karşı, ara-rejim entrikalarına karşı, onlara CHP'ye ve devrİmcİlerİ başarıya ulaşılabİlİr» dedİ.**
- **Sosyalİst partİlerİn seçİmlere katılmalarını, «boylarını ölçme hevesİ» olarak nİteleyen Ecevİt'İn anti-komünİst sözler sarfetmesİ teşkİyle karşılandı.**

İstanbul (Gerçek) — Önceki gün, partİsİnİn Sultanahmet alanında düzenledİğİ toplantıda konuşan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevİt,

Devamı s. 5, sütun 2'de

Ecevit'in Garip Mantığı

Bir garip durum. Açıklamasını sosyal demokrasiden başkası yapamıyor. Faşist saldırganlığın artması, terörün tırmanması sosyal demokrasinin işine yarıyor! Ve en garİbİ de sosyal demokrasİ, faşİzm karşısındakİ basİretsİzlİğİnİ kullanmak, bunu seçİm yatırımı olarak kullanmak İstİyor.

Nasıl olur? Faşİzm bİr somut tehlİke. Sürekklİ büyüyen bİr tehlİke üstelİk. Sosyal demokrasİnİn basİretsİzlİğİnden ve kaypaklığından yararlanarak büyüyen bİr tehlİke. Nasıl olur da, bu tehlİkeye karşı, ona yolları açan CHP İle durabİlİrİz? Bunu halktan İstİyen mantığa ne demelİ?

İstanbul İçİnde dınlendİk. Kendİ güçlünü sürekklİ kendİsİne saklamış ve hİç bİr zaman ortaya koymamış olan Ecevİt, «bu seçİmlerde boyunu ölçme hevİsİne hİç kİmse kalkışmasın» dİyor. Sosyalİstlerİ horlayıp aşağılayan, kendİ solundakİ güçlere sürekklİ küfreden ve bu sol güçler frşızme karşı dİrİ ve aktİf bİr mücadele yürütürken onlara karşı çıkan Ecevİt.

Devamı s. 5, sütun 7'de

Milletvekili Yılmaz, Mardin'de seçim işbirliğini destekliyor

- **Mardin bağımsız milletvekili Nurettin Yılmaz. «Devrimci Demotrat ve yurtsever kesimin TSİP İle yaptığı seçim güçbirliği sonucu aday Mahmut Oral'ı kesin olarak desteklemeyi tarihsel bir görev kabul ettim.»**
- **Yılmaz, bazı yayın organlarında CHP'yi destekleyeceği yolunda çıkan haberleri kesin olarak yalan'adı.**

Nusaybin (Gerçek) — Mardin milletvekili Nurettin Yılmaz bir açıklama yaparak bir kısım basında CHP'yi desteklemekte olduğu yolunda çıkan haberleri kesinlikle yalanlamış ve Devrimci Demotratlarla TSİP'in ortak adayı Mahmut Oral'ı destekleyeceğini belirtmiştir.

Nurettin Yılmaz'ın açıklaması şöyledir :

«Bir kısım basında benim CHP'yi destekleyeceğim haberi yayılmaktadır. Oysa, doğu ve güneydoğuya getirmeyi vaadettiği özgürlük havası yerine sadece sıkıyönetimi getiren CHP ve ayrıca gerci partilere ve m.teahhitlerin adayına karşı Devrimci Demokrat ve yurtsever kesimin TSİP İle yaptığı seçim güçbirliği sonucu aday Mahmut Oral'ı kesin olarak desteklemeyi fikirsel yönden tarihi bir görev k.bul ettim.

1977 seçİmlerİnde karşımdakİ güçlerİn aynısı şu anda Mahmut Oral'ın da karşısında güçbİrlİğİ halİnde kenetlenmİşlerdİr. Menfaat ve vaadlerİle halkımızın onuruyle oynanmak İstenmektedİr. Halkımız üzerİnde yaratılmak İstenen terör havası ve oyunlar hedefe ulaşamaya-

Devamı s. 5, sütun 6'da

Gazioğlu: Zor günleri aydınlık günlere dönüştürebilmek İçin

Emekçilerin örgütlü birliği şarttır

- **Gazioğlu : «Halkımız faşist zorbalığa asla boyun eğmeyecektir. Halk güçleri faşistlerden mutlaka hesap soracaklar, halka karşı İşledikleri suçları faşistlere bir bir ödetecekleridr.»**
- **«Eğİtİm emekçİlerİne, örgütümüz TÖB-DER'e, faşİst elebaşarın TV'den ve radyodan ağızlarından köpükler saçarak saldırmaları, MHP'nin aydınlık düşmanı, bİlİm ve eğİtİm düşmanı, halk düşmanı faşİst bİr örgüt olduğunu gözler önüne serecektİr.»**

Ankara (Gerçek) — TSİP İstanbul Bağımsız Senatör adayı, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, dün yaptığı radyo - TV konuşmasında, burjuva sİyasetlerİnİn ardı ardına İflas ettİklerİnİ belİrterek, halk güçlerİnİn beraberlİğİnİn tek çare olduğunun vurgulacı.

Demİrel'İn CHP'nİn basİretsİzlİğİnİ dİlİne dolayarak, bugünkü bunalımın başsorumlusu kendİsİ değİlmİşcesİne oy avcılığı yaptığını ve yenİden başbakan olmık İçİn çırpındığını söyleyen Gazİoğlu konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

«Şİmdİ yurttaşın hakkı değİl mİ; 'Yenİden başbakan olacaksın da ne yapacaksın? Bunca yıldır yaptığın belİ. Üstelİk MC dönemlerİnde İlkeyİ bütünüyle b.tardın! Başa gelsen yapacağın aynısı. Böyleyken kalkıp ne halta yönetİme talİp oluyorsun? Hatta ne yüzle karşımıza çı kıyorsun?' dİye sormak.

«Bİr de Halk Partİsİ var. İkİ yıldır yaptıklarına rağmen ortada. Emekçİ halka hİçbİr hayrı dokunmayacağı kesİnlİkle anlaşıldı. CHP tüm çaplan lara grevİ, toplu İş sözleşmİ sendİka hakkı vaad etmİştİ. Bu vardİnİ unutmakla kalmadı. Kamu kesİmİndekİ İşçİlerİn tümünü memur yapmak İçİn 657 sayılı Devlet Memurları Yasasını değİştİrmeye el attı. Halk Partİsİ'nİn tek başına bu yaptığı bİle sosyal-demokrasİden bİze hayır gelmeyeceğİnİn kesİn kanıtı yumuşamayı tehdİt eder nİtelİkte olan tatbİklatlar, Ege'nİn barış gölü olması çabalarını baltalama doğrultusundadır. Özellİkle Bulgarİstan'a yönelİk nİyetler tasvan anİtbİk çıkarma harekatı, Balkanlarda gelİşmekte olan barış ve kardeşlİğİ, Bulgarİstan'ın toprak bütünlüğünü zedeleme amacındakİ NATO'nun «pervarİ yumuşamayı tehdİt eder nİtelİkte olan tatbİklatlar, Ege'nİn barış gölü olması çabalarını baltalama doğrultusundadır. Özellİkle Bulgarİstan'a yönelİk nİyetler tasvan anİtbİk çıkarma harekatı, Balkanlarda gelİşmekte olan barış ve kardeşlİğİ, Bulgarİstan'ın toprak bütünlüğünü zedeleme amacındakİ NATO'nun «pervarİ

Devamı s. 5, sütun 4'de

NATO Saroz'a çıkartma yaptı

NATO SALDIRGANLIGI BOLGE BARIŞ VE GÜVENLİGİNİ TEHDİT EDİYOR

NATO'nun «Kararlılık Gösterisi 79 Sonbahar Tatbİklatları» serİsİ Türkİye'nİn kuzeybatı bölgesİnde sürdürülüyor. Önceki günkü tatbİklatlarda NATO kuvvetlerİnİn Saroz Körfezİne yaptıkları anfİbİk çıkartma, NATO'nun kararlılığının sosyalİst ül

Gençlik siyasetin dışında kalamaz, kalmamalıdır

Ali SOYLUER

Politik ortam son hızla ısınıyor. Sınıf mücadelesi kızışıyor. Burluvazi kendi koyduğu demokratik kuralar içinde bile bazı sol eğilimlerin açığa çıkmasından ürkeye kapılıyor. Halkın mücadelesine tahammül edemiyor. Bir seçim olayını bile hazmedemiyor.

Burjuvazinin tahammülsizliği sadece bu kadar değil. İktidarın bir burjuva kanattan eline geçmesi bile Türkiye'de çok sancılı oluyor. 1977 seçimleri öncesinde reformcu siyrsetin güçlenmesine karşı gerici burjuvazinin 1 Mayıs alanını Kana buladığını hatırlamamız yeter.

Demek ki, Türkiye'de sınıf mücadelesinin yaşrdğını bastırmaklarından burjuva direnci, mücadelemiz giderek yükseldikçe daha da artacak. Artmaktadır. Sınıf mücadelesinin çok daha zor muharebelerine bugünkü hazırlık düzeyi ile emekçi sınıfların girmesi mümkün değildir. Girse bile yeniliği kaçınılmazdır. O halde, gençliğin, bir duygu seli içinde değil, doğrudan gerceklığin süzgecinden geçirerek toplumsal mücadeleyi ve sosyal devrim hedefini görmesi gerekir. Bunu nasıl harcınacağına kafa yorması gerekir.

Gençler hayatından memnun değildir. Çünkü gençlik, yarını olan bir toplum kesimidir ve kapitalizm asla yarınlar vaadetmez. Gençlik kitlesini kapitalizmle karşı karşıya getiren başlıca faktör budur. Gençlik yarını güven altında alma çabası içindedir.

Yarının güvencesi emekçi sınıf mücadelesinde olduğu için, gençlik hareketlerinin genel olarak bu yönde gelişmesi ve şekillenmesi mümkün olmaktadır. Homojen bir niteliği olmasa bile, gençliği toppyskini bir ilerici hatta geçen bu temel faktör, bilimsel temellere oturtuluduğu zaman, sınıf gücü ve eylemi haline gelebilir ve gelmelidir.

Gençlerin düzenle ve kendi aralarındaki çelişkileri karmaşık bir yapı sunar. Gençler bile bunun kesin tahlilini yap·mazlar. Yani, içinde yer aldıkları çelişkilerin bu çok yönlülüğü, onların demokratik eylemi içinde çeşitli eğilimlerin kesişmesine, bir arada bulunmasına yol açar. Ancak, tek başına karmaşık görünen bu olgu, işçi sınıfı bilimi açısından netleşir, anlaşılır hale gelir.

Gençler bir sosyal sınıf olmasalar bile, sosyal sınıflar arasındaki çelişkilere doğrudan bağlı olarak yaşarlar. Yani, esas olarak toplumsal sınıflar arasındaki çelişkilerdir gençliğin yaşadığı çelişkiler. Ama bu çelişkileri oldukları gibi somutlamanın alanı gençlik eylemi değil, sınıf eylemidir.

İşte bunun için, gençliğin demokratik eylemi, kendi alanının sınırları içinde çözüm sözlük gibi görünse de, kendi alanının dışın dakı bağlarıyla, yani sınıf mücadelesiyle olan bağlarıyla, hem genel çözüme katılır, hem de kendi özel çözümünü kavuşabilir.

Gençlik kitlesini emekçi sınıf eyleminde çeken, sınıf mücadelesinin en sıcak ve yüksek noktalarına gençleri tırmandıran bu zorunluluktur. Gençlik toplumun geleceği değil, emekçi sınıfın geleceğidir. «Nitekim bu yılzden sınıf mücadelesinin geleceğini de gençlere bağlayan işçi sınıfı bilimi, asla yanılmamıştır.

Sınıf bilimi yalnızca ama gençlik eylemi yanılabilir. İşçi sınıfı bilimi ile bağlarını kopardığı sürece gençlik eylemi, demokratik sınırlar içine hapsolmakta kalınca, bu perçevede bile çaresizliğe düşer. Kalıcı sonuçlara ulaşamaz. Bunun için gençlik, öncelikle İşçi sınıfı bilimini kavramış olmalı, onu kendi kitlesi içinde örgütlemeli ve politik mücadelenin içinde olmalıdır. Burjuvazinin, gençliği siyasetin dışında tutma hesapları böylece bozulabilir.

Gençliği siyasetin dışında tutan burjuva politikası, ona oy hakkı vermemekle sınırlı değildir. Çünkü gençliğin sınıfsal hedefleri ve mücadelesi sandıkla sınırlı değildir. Burjuvazi, kendi politik alanlarının dışında kalması için gençliğin küçük burjuva eylemini ve eğilimlerini güçlendirmeyi deneyecek. Okul sınırları içine hapsedilmiş bir gençlik mücadelesi burjuvazinin denetimi dışına zor çıkar, çıktığı zaman kendi denetimini de yitirmiş demektir.

Sınıfın, emekçi sınıfın tutumuna bakmaksızın, gençliği politika dışında tutmaya çalışan «sol» politikalara, de bugünlerde çok rastlanıyor. «Seçimleri boykot» çağrılarıyla somutlanan bu politikalar, politik mücadeleye hiç önem vermezler. Bunun elbette kendilile bunun kesin tahlilini yap·mazlar. Yani, içinde yer aldıkları çelişkilerin bu çok yönlülüğü, onların demokratik eylemi içinde çeşitli eğilimlerin kesişmesine, bir arada bulunmasına yol açar. Ancak, tek başına karmaşık görünen bu olgu, işçi sınıfı bilimi açısından netleşir, anlaşılır hale gelir.

Gençler bir sosyal sınıf olmasalar bile, sosyal sınıflar arasındaki çelişkilere doğrudan bağlı olarak yaşarlar. Yani, esas olarak toplumsal sınıflar arasındaki çelişkilerdir gençliğin yaşadığı çelişkiler. Ama bu çelişkileri oldukları gibi somutlamanın alanı gençlik eylemi değil, sınıf eylemidir.

İşte bunun için, gençliğin demokratik eylemi, kendi alanının sınırları içinde çözüm sözlük gibi görünse de, kendi alanının dışın dakı bağlarıyla, yani sınıf mücadelesiyle olan bağlarıyla, hem genel çözüme katılır, hem de kendi özel çözümünü kavuşabilir.

Gençlik kitlesini emekçi sınıf eyleminde çeken, sınıf mücadelesinin en sıcak ve yüksek noktalarına gençleri tırmandıran bu zorunluluktur. Gençlik toplumun geleceği değil, emekçi sınıfın geleceğidir. «Nitekim bu yılzden sınıf mücadelesinin geleceğini de gençlere bağlayan İşçi sınıfı bilimi, asla yanılmamıştır.

Sınıf bilimi yalnızca ama gençlik eylemi yanılabilir. İşçi sınıfı bilimi ile bağlarını kopardığı sürece gençlik eylemi, demokratik sınırlar içine hapsolmakta kalınca, bu perçevede bile çaresizliğe düşer. Kalıcı sonuçlara ulaşamaz. Bunun için gençlik, öncelikle İşçi sınıfı bilimini kavramış olmalı, onu kendi kitlesi içinde örgütlemeli ve politik mücadelenin içinde olmalıdır. Burjuvazinin, gençliği siyasetin dışında tutma hesapları böylece bozulabilir.

Gençliği siyasetin dışında tutan burjuva politikası, ona oy hakkı vermemekle sınırlı değildir. Çünkü gençliğin sınıfsal hedefleri ve mücadelesi sandıkla sınırlı değildir. Burjuvazi, kendi politik alanlarının dışında kalması için gençliğin küçük burjuva eylemini ve eğilimlerini güçlendirmeyi deneyecek. Okul sınırları içine hapsedilmiş bir gençlik

TEKELCİLER CERRAHPAŞA SAĞLIK EMEKÇİLERİNDEN ŞİKAYETÇİ

Ali DEMİRCAN

Burjuva partilerinin sözcülüğünü yaptığı Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) nin yayınladığı Görüş adlı broşürde CERRAH-PAŞA başlığı altında bir yazı yer alıyor.

Yazıda Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cem'i Demiroğlu'nun hastahanede çalışan sağlık emekçilerinin Tam Gün yasasından yararlanmaları ile ilgili su sözlerine yer verilmiş.

«İstanbul Tıp Fakültesindeki yeni uygulamayı inceliyoruz. Gerekli görüşme çalışmalar tamamlandıktan sonra Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde de açışı, bulaşıkçı, hademe, çamasırcı olarak görev yapan kişiler tamgün kapsamına alınacaktır.»

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekanının bu sözlerinden de anlaşılıyor ki, Tam Gün yasası kapsamı dışında bırakılan sağlık teşkilatindeki onb'nlerce sağlık emekçisinin de bu yasadan yararlanıcı olmesi için yeni düzenlemeler getirileceği belirtiliyor. Dekan, Tam Gün yasası çıktı, yani değişikliklere gidilecek, ama 60 bini aşkın sağlık emekçisinin büyük bir bölümü halen bu kapsam içine girmek için hala mücadele veriyor. Daha da verecneğe düzeyinde ciddi huzursuzluklara gebe olacağı anlaşılmaktadır.»

Sanayici ve işadamlarımız ne kadar «adil» ve ne kadar «ülkemizi ve ya. Cerrahpaşa Sağlık emekçilerinin Tam Gün yasası kapsamına alınma işlemiyle ilgilenip, genel müdürler 6.645 lira aylık alırken, «bulaşıkçı, çıkı, hademe ve çamasırcı takımının» 6 bin lira aylık almalarına gönülleri bir türlü razı olmuyor. Sonra işadamlarımız bir şeye daha razı değilmiş. 1979 yılı Bütçe Tasarısı kat sayı artışını öngörmüyormuş. Zaten, kat sayı artması bile 1979 yılında memur maşları 170 milyar lira tutuyormuş. Bu da 1978 yılı Devlet Gelirlerinin yarısını tutuyormuş. İşadamlarımız memurların bu devlet gelirlerinin yarısını «yutmasına»da razı değil.

Sonra; ne olurmuş? «1979 yılı ülke çapında ciddi huzursuzluklara gebe» olurmuş. Gördünüz mü su Cerrahpaşa Tıp Fakültesindeki bulaşıkçı, ahçı, hademe ve çamasırcıyı yine ülkeyi «ciddi huzursuzluklara gebe bırakıtlar.»

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Berlin'de yüzme dersi olan çocuklar.

Moskova'da atletizm yapan emekli işçiler.

Prag'da ana okulurda beden eğitimi yapan mirikler.

Taşkent'te fabrikada üretimden önce sabah jimnastiği yapan kadın işçiler.

Kitle sporu

Sosyalist ülkelerde spor sömürü aracı olmaktan kurtulmuş, spordan ve sporcuların sıcrıtından para kazanma sona ermiştir. Profesyonel sporcu yoktur.

Spor toplumda «azınlığın» yaptığı uğraş olmaktan çıkmış toplumun tüm insanlarına mal edilen «kitle sporu» niteliği kazanmış. Sporun insanların beden ve zihin sağlığına hizmet etmesi ve geliştirmesi bakımından çok önemli bir rolü var. Bu nedenle sosyalist ülkelerde insanlar çok küçük yasta spor yapmaya başlıyor. Her türlü spor uğraşı için gerekli spor alanları, spor tesisleri mahallelerden, okullara, üniversitelerden, fabrikalara kadar her yerde mevcut.

Mesela çocuklara 4 yasından itibaren kreşlerde, yüzme okullarında yüzme dersi verilmeye başlanıyor. Beden eğitimi, her yastan insanın hergün yaştan için yapılması gereken spor toplumun tüm insanlarına mal edilmiş.

TÖB - DER : «öğretmenler, hakların almakta kararlı olduklarını kanıtladılar»

Ankara (THA) — TÖB-DER Genel Sekreteri Kemal Uzun, basına yaptığı yazılı açıklamada, «3 ekim 1979 direnişimiz, her türlü baskı ve engellemelere karşın başarıyla sonuçlanmıştır.» dedi.

Kemal Uzun, Töb-der'in «faşizme ve hayat pahalılığına karşı ve sendikal hakların alınması için» yaptığı mitingi Bursa valisi ve emniyet müdürünün yasa dışı engellemelerini belirterek özetle şunları söyledi:

«Tüm baskılara rağmen, öğretmen direnişini kıramayan Milli Eğitim Bakanı, tek ders sınavlarını 10 ekim'de tekrar yapmak zorunda bırakılmıştır.

«3 ekim günü okulların polis ve asker kontrolü altında bulundurulmasına, yüzlerce üyemin gözaltına alınmasına binlercesinin tehdit edilmesine karşın öğretmen tabanı bu onurlu eylemi ile bir kez daha kamuoyuna canlılığını, kararlılığını ve tutarlılığını kanıtlamıştır. Nereden nerise gelsin, öğretmenlerin hakkı mücadelesine engel olmak istiyenlere karşı yığıtça direneceklerini ve teslim olmayacaklarını ortaya koymuştur.

«3 ekim direnişi, öğretmenlerin baskı ve zulümle yıldırıp teslim almaya çalışan faşizme karşı güçlü bir protesto eylemi olmuştur.»

DKB Bartın şubesi «barış» konulu bir sergi açtı

Bartın (Gerçek) — Demokratik Kadın Birliği Bartın Şubesi, 1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla bir sergi düzenledi. Barış konulu fotoğraf, resim, karikatür, yazı ve küpürlerden oluşan sergi, Bartın halkının geniş ilgi ve desteğini gördü.

Çok sayıda kişinin izleyip beğenisini kazandığı sergi, 27 Eylül 1979 günü açıldı. Yetkililerce engellenmeye çalışılan sergi, türlü tehditlere karşın, DKB'lilerin kararlı tutumunun somut bir göstergesi oldu.

3 gün süren sergi 29 Eylül'de sona ererken Demokratik Kadın Birliği Bartın Şubesi, «geniş kitlelere bilinç götürmen'n önemli bir yolu olan böylesi çalışmalarını sürdürüleceğini» açıkladı.

«Hükümet halk sağlığına aykırı düzenlemeden vaz geçmelidir»

Ankara (a.a.) — Tüs-Der Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi, 25 bin hastabakıcı ve teknisyen yardımcısına 15 aydan beri tam süre çalışma tazminatlarının ödenmediğini iddia etti.

Mavi, yaptığı açıklamada, Sağlık Bakanlığı'nın Tam Süre Çalışma Yasası'nın 5. maddesine göre, personelin kapsam içinde olduğunu kaydederek, «Hükümetten ve Sağlık Bakanlığı'ndan, halk sağlığına karşı olan düzenlemelerden vazgeçmelerini, hastabakıcıların ve teknisyen yardımcılarının tam süre tazminatlarını birikmişleri ile birlikte kısa zamanda ödenmesini istiyoruz.» dedi.

DİSK «Sosyalizm ve Sosyalistlerin seçimlerdeki işbirliği ve başarısı için»

Bağtarafı Sayfa 4'de

Bugün ülkemizi bölyük bir işsizlik ve pahalılık yoksulluk sarmış durumda. Onlar, yani sömürücüler kendi sömürü düzenlerini devam ettirebilmek için her yola başvuruyorlar... Ama bilmelisiniz ki, onlar BİR AVUÇTURLAR... Biz, ise, işçisiyle, köylüsüyle, öğretmeniyle, dar gelirli esnafıyla MİLYONLARIZ... Onlar gücünü kullanarak, zulüm, kurmalarını ve iktidar olmalarını istemiyor. Onun için onlar da, bastırıyorlar yavuz hırsızlar gibi. İşçileri, emekçileri, onlardan yana olanları suçluyorlar alabildiğince. Onların seçimlere girmesini istemiyorlar. Feryat ediyor, oyalarımızı bölecekler, diye. Hele hele sosyalistlerin birleşmesini, güçlü bir parti yaratmalarını hiç istemiyorlar. Ve sosyalistler'n dağınıklığından yararlanmaya çalışıyorlar. Ama her türlü engellemeye karşın sosyalistler dağınıklığı aşacaklar, birliklerini sağlayacaklar ve, yavuz hırsızlara aman vermeyecekler, onlardan bir bir hesap soracaklardır. Yavuz hırsızların da, ev sahiplilğine özenenlerin de olmadığı kendi iktidarlarını, Demokratik Halk İktidarını kuracaklar, sosyalizm'n bayrağını fabrikalarda, tarlalarda, okullarda dalgalandıracaklardır.

Ege Belediyeler Birliği ve İzmir belediyesi'nin de hazırlığı çalışmalarına katıldığı «Toplu Konut Kongresi»de, Türk'ye'nin konut sorunu ve çözüm önerileriyle ilgili çok sayıda bildirimin sunulacağı sanılmaktadır. Kongre'ye Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz'un, Ankara belediye başkanı Ali Dinçer'in ve İzmir belediye başkanı İhsan Alyanak'ın da katılacakları bildirilmektedir.

İMO «Toplu konut kongresi» düzenliyor

İzmir — İnşaat Mühendisleri Odası İzmir şubesi tarafından, Türkiye'nin konut sorununu tartışmak ve çözüm önerileri getirmek amacıyla, «Toplu Konut Kongresi» düzenleneceği açıklandı.

İnşaat Mühendisleri Odası İzmir şube sekreteri Günal Ölçer'in yaptığı açıklamaya göre, 22-23 aralık tarihlerinde İzmir'de yapılacak olan kongrede bilim adamları ve tüm siyasi partilerin temsilcileri de davetli olarak katılacaklardır.

Okurlardan

Yavuz Hırsızlar

«Yavuz hırsız ev sahibini bastırır.» derler. Son günlerde siyasal yaşamımız bunun güzel örnekleriyle dolu. Bir zamanlar sepkısını alıp arkasına bakmadan kaçan, ülkeyi 70 sente muhtaç eden, pahalılık, işsizlik şampiyonu Bay Demirel, şimdilerde aralan kesildi, kükrüyor boyuna. Bu hükümetin sorumlularını yüce divana gönderecekleri, yapıtıklarının hesabını soracaklarını olmadığı kişiler, Bir kişinin yapıtıkarını kısa sürede unutur gözükmesi çok ilginç. Aslında unuttuğundan değil. Unutmadı hiç bir şeyi! Ama oy toplayıp iktidar olabilmek için halkı kandırması, aldatması gerek. Bir siyasal ikiyüzcülük var. Seçyal demokrasi muhalefetteyken gündeme getirilmişti bir ara, S. Demirel'in yüce divana gönderilmesi. «İktidar olursak o gündüz görür.» havası vardı o günlerde. Suçluyu sanık sandalyesine oturtmazsan, suçlu seni oturtmaya çalışır. Yavuz hırsız evini soyar, soğana çevirir, «daha yok mu?» diye ev sahibini azarlar sonra da...

Muhalefetin gamatı haçlı, Alman Nazi partisiyle ortak amaçlı faşist partisinin sözcüleri neler buyuruyorlar? «Bu hükümet faşisttir. Bu hükümet zzam, kuyruk, yokluk, zulüm demektir. Bunlar, faşizmi araç yaparak komünizmi getirecekler!» vb. vb. diyorlar. İlkokul öğrencilerini bile gülebilecek türden bir sav. Faşizmle komünizme varmak! Hangi dahi, hangi bilim adamı (!) keşfetmiş bu büyük gerçeği acaba? Kendi faşistliklerini örtmek için bir başkası, sosyal demokrat parti faşistlikle suçlanıyor. Ne kolay! Yap, et, vur, kır, öldür!. Sermayenin vurucu gücü, faşist güçlerin açık sözcüsü ol! Sonra da sabun köpüğü gibi üste çık! Akpaki. Dostluktan, insanlıktan, kardeşlikten sözet... Bir yavuz hırsız daha...

Bir de «halk»ın temsilcisi, her türlü «batı»ın düşmanı ünlü Hoca'mız var! Milli sanayinin, ağır sanayinin koca mimarı! Aman, Japon tekelleriyle ağır sanayinin temellerini atacak olan, «batı»ın düşmanı Hoca! «İki büyük parti de bahtaklitçisidir. Kapitalizm yanlısıdır.» diyen Hoca! Milli görüş'ün deyişi tutturuyor. Bir de bu «milli görüş»ün üretim ilişkilerini açıklasa Hoca da öğrensek şu ünlü «milli görüş»ü Üretim araçlarının özel mülkiyeti mi var bu «milli görüş»te, yoksa kamusal mülkiyeti mi? Kamusal mülkiyeti var, diyemez Hoca. Çünkü o zamanın bu SOSYALİZM olur. Hoca ise el aman diyor, sosyalizme. Ötekiyse, üret'm araçlarının özel mülkiyetidir. Yani kapitalizm. O zaman ne farkı var Hoca'nın sayıp sövdüğü AP'den, CHP'den. Çağımızda başka türlüsü de yok bunun. Hoca da bastırıyor, önce ahlâk, önce manevıyat d'ye diye, yavuz h.rsız örneği ev sahibinin ününde.

Ya ev sahipliğine soyunan CHP ne yapıyor? Sol göster'p sağ vurmaya devam ediyor. Emekçilerden alıp tekellere veriyor. «Gerçek sol benim» diyor. Kimi reformlarla (ccu da yapmıyor) mevcut sömürü düzenini sürdürmek istiyor. Bunun için emekçilerden oy bekliyor. Emekçileri kör, sağır, hiç bir şeyden anlamaz sanıyor. Oysa emekçiler neyin ne olduğunu artık biliyorlar. Kimin işçiden, yoksul köylüden, emekçiden yana; kimin parabasalarından yana olduğunu görüyorlar. Bizzat yasadıkları, gördükleri bunu. Burjuva partilerinden ertık «hayır» gelmiyeceğini anladılar. Artık «Kurtuluşumuz sosyalizm», «S.lahımız da partimizdir.» diyorlar. Sosyal demokrasi işçilerin uyanmasından korkuyor. Onların kendi iktidarlarını, kurmalarını ve iktidar olmalarını istemiyor. Onun için onlar da, bastırıyorlar yavuz hırsızlar gibi. İşçileri, emekçileri, onlardan yana olanları suçluyorlar alabildiğince. Onların seçimlere girmesini istemiyorlar. Feryat ediyor, oyalarımızı bölecekler, diye. Hele hele sosyalistlerin birleşmesini, güçlü bir parti yaratmalarını hiç istemiyorlar. Ve sosyalistler'n dağınıklığından yararlanmaya çalışıyorlar. Ama her türlü engellemeye karşın sosyalistler dağınıklığı aşacaklar, birliklerini sağlayacaklar ve, yavuz hırsızlara aman vermeyecekler, onlardan bir bir hesap soracaklardır. Yavuz hırsızların da, ev sahipliğine özenenlerin de olmadığı kendi iktidarlarını, Demokratik Halk İktidarını kuracaklar, sosyalizm'n bayrağını fabrikalarda, tarlalarda, okullarda dalgalandıracaklardır.

Fehmi ENGİNALP

Çağatay Anadol Bakış

Eylem birliği gelişirken

Yıllardır özlemi çekilen bir olay, hergün eklenen yeni örnekleriyle Anadolu'ya yayılarak hayata geçiyor. Eylem birliği.

İstanbul'dan sonra Samsun, Muğla, Tokat, Hatay, Manisa, Aydın ve Antalya'da sosyalist güçler biraraya geliyor, ortak komiteler kuruyor, bildiriler hazırlıyor, kitle eylemleri örgütlüyor.

Seçimlerin kendisini kat kat aşan önemde bir gelişmedir bu. Eylem birliğine vesile olan, kitlelerin politikleşme düzeyinin yükseldiği seçim dönemi bile olsa seçimler 14 Ekim akşamı bitiyor. Oysa bilimsel sosyalistlerin üstesinden gelmek zorunda oldukları, demokrasi güçlerinin derlenip toparlanması, anti-faşist mücadelenin daha da yükseltilmesi, «ara rejim» özlemlerine geçit verilmemesi gibi görevler bütün yakıcılığını koruyarak önümüzde duruyor.

Mazlum ulusun bilimsel sosyalistleri ve bilimsel sosyalist hareketin iki temel siyasal gücü arasında gelişen eylem birliğinin vakit geçirilmeksizin bu birliğin dışında kalanları da kapsamasına çalışmak ve giderek tüm demokratik, yurtsever güçleri kucaklayan yığınsal bir güç haline getirilmesini sağlamak şimdi en önemli görevimizdir. Çeşitli nedenlerle gelişen eylem birliğine kara çalanlara, burun kıvranlara karşı sabırlı ve hoşgörülü olmalı, onların özencilliklerinin eylem birliğinin taraflarına yansımasına izin vermemeliyiz.

Bu tarihsel görevi başarabilirsek, eylem birliğini kalıcı ve gittikce derinleşen bir içeriğe sahip kılabilirsek, ülkemizin üzerine emperyalizm ve sömürücü egemen güçler tarafından yığılmış kara duman bulutlarını dağıtabilir, halkın demokratik iktidarına doğru yolalabiliriz.

Sadece bu sonuca varabilmenin başlangıç adımını sağladığı için 14 Ekim seçimleri işçi sınıfımız için çok başarılı bir sonuç vermiştir. Bunu şimdiden söyleyebiliriz. Ama 14 Ekim akşamından beklediklerimiz de vardır: Birlik yolunda atılan bu önemli adımın, işçi-emekçi kitlelerce desteklendiğini somutlamak.

Seçimler gericiliğe karşı demokrasinin, reformizme karşı sosyalizmin ve dağınıklığa karşı birliğin zaferini ortaya çıkarabilirse bunun onuru hiç şüphesiz tüm gruplukların aşmayı bilerek işçi sınıfımızın, mazlum ulusun ve emekçi sınıfımızın çıkarlarını herşeyin üstünde tutanların, eylem birliği meş'alesini yükseltmeyi başaranların olacaktır. Ne mutlu onlara.

Gerçek Durum

leri aynı oyunu Türkiye'de sahneye koymaktadırlar. CHP'nin başarısızlığı onun solculuğuna verilmek ve böylece soldan hiç bir hayır çıkmayacağı kanıtlanmak istenmektedir. Açıktır ki, bu şekilde amaçlanan sosyalizmi küçük düşürmek, sosyal demokrasi'den umut kesen emekçilerin sosyalizme yönelmelerine engel olmaktır.

Bu madalyonun bir yanıdır. Öbür yanında ise «ara rejim»ciler boy göstermektedirler. Onlar sosyal demokrasiyle birlikte bütün burjuva siyasetlerin iflasından, artık Türkiye'de partilerin dolayısıyla demokratik siyasetin çözüm getirmeyeceği sonucunu çıkartırlar. Onlara göre, **madem ki önce AP, sonra CHP aciz kalmışlardır, ülkeyi partiler'e yönetmek mümkün olmuyor demektir. Hatta partiler ve dolayısıyla siyaset, toplum hayatını yozlaştırmaktadır! Ve bunun da çaresi partili siyasete son vermekten ve ülkeyi «ara rejim»le idare etmekten, yani demokrasiyi askıya almaktan geçer!** Işte uzunca bir zamandan beri Güney Kore, Brezilya vb. diktatlarının hayaliyle yaşayan tekelci burjuvazi «umutsuzluk» faktörünü bu sekilde sömürmek ve kendi demokrasi düşmanlığına malzeme yapmak istemektedir.

«Umutsuzluk olgusunu kendi yanlış politikaları için kullanmak isteyenlerin bir bölümü de **boykotcularbır.** Bazı gençlik grupları ciddiye alınmayacak bahanelerle seçimlerin boykot edilmesini istemektedirler. Onlar da umutlarını büyük ölçüde «umutsuzluk» faktöründe bağlıyorlardır. Amaçları sosyal demokrasiden kendilerine hayır çıkmayacağını kesinlikle kavramış emekçilerin, yeni aranışlar içinde örgütlü sosyalizme yönelmesini engellemektedir. Böylece kendi maceracı siyasetlerine taraftar kazanmayı ummaktadırlar. Ama bu yaptıklarıyla, şu anda ülkemizde siyasetin cazibe merkezi olan seçimlerden uzak durmayı istemekle, kitlelere siyaseti yasaklıdıklarını farkedememektedirler. Dahası, seçim boykotunun MC'cilere yarayacağını, MC'cilerin bir «seçim zaferi»nin demokrasi sağlarında azımsanmayacak bozgunları, emekçi kitlelerde moral düşüklüğünü birlikte getireceğini, tüm uyarılara rağmen görmezden gelmektedirler.

«Umutsuzluk» faktörü bir de sosyal demokrasi tarafından istismar edilmektedir. Sosyal demokrasiden umudunu kesen emekçiler, yeni bir MC ve faşizm umacısıyla ürkütülerek, onların oylarını CHP' ye kanalize edilmek istemektedirler. Bu noktada da siyaset faşistler ve gericiler cephesiyle sosyal demokrasinin tekeline sokulmakta, sosyal demokrasi «ehven-i şer» gösterilerek «umutsuzlar»ın başka çare olmadığı imajı yaratılmak istenmektedir.

Böyle yapanlar, sosyal demokrasiyi eskisi gibi alleyip pullayıp tek umut olarak göstermenin artık geçerli olmayacağını, Halk Partisi'nin bunca umutsuzluklarından sonra böyle bir yöntemin tutmayacağını iyi bilmektedirler. Bu nedenle sosyal demokrasiyi «eleştirel» bir yoldan önermayi demektedirler. Onlar tüm bizantinizmleriyle solu, sosyalizmi yok saymakta «hatırlatıldı»mı mıydı da solun bölünmüşlüğünü ve dağınıklığını bahane ederek sola yüz çevirmektedirler. Böylelerine göre sosyal demokrasinin «umut» olmadığı anlaşılmıştır. «Umutsuzlar» **umutsuz** olmakta çok haklıdırlar! Ama ne çare ki başka alternatif yoktur! Ve mozzallah bu hükümet düşer de yerine veni MC'ler gelirse diye, daha önceden **umutlarını** istiasme ettikleri «umutsuzlar»ın bu sefer de **«umutsuzluklarını»** istismar etmektedirler.

Ancak bu yöntemle CHP'den uzaklaşan oyları yeniden CHP'ye kanalize etmek mümkün değildir Sosyalizmin bunca zaferler kazandığı ve ülkamızda de engin bir potansiyele sahip olduğu günümüzde, siyaset, hâlâ dört burluva partilerinin özel av alanı olarak tutulamaz. Sol'un dağınıklığı burada sosyalistler için bir handikaptır, ama, böyle diye solu, sosyalizme yakınlık duyan kitleler, işçiler, işçilerin çıkarlarına ters düşen politikalar güdsn, Halk Partisi'ne yanaşacak değillerdir. Solcular, ilericiler, sosyalistler devamlı anti-komünizm yapan CHP'yi, yine de destekleyecek ölçüde kişilikleri bir kenara bırakmaya razı olamazlar.

Sol dağınıktır ama bu dağınıklık en güclü birliklere de gebdir. Dağınıklığın birliğe dönüşmesi diyalektik süreci hızla ilerlemektedir. Emekçilerin solda birlik özlemleri, bu konudaki en büyük güvencedir. Ve bu özlemlerle tam bir uyum içinde başatan beri birliğin sağlanması için var gücünü sarfedenler, birliği her şeyin üstünde tutanlar vardır. İşçiler, emekçiler kendi kurtuluşlarının kördi eseri olmasi gerçeğini kavradıkça birliğin de kendi eleri üzerinde yükselmesi zorunluluğunu farketmektedirler. Bu nedenle solda birlik yok diye sola uzak durmayı değil, solun birliğinin sağlanmasında kendilerine düşen görevi üstlenmeyi yeğlemektedirler.

Ecevit'in Garip Mantığı

Bağtarafı s. 1'de

şimdi onlardan güçlerini geri çekmelerini, saklamalarını ya da kendisine bağışlamalarını istiyor. Bu inandırıcı ve samimi olabilir mi? Ecevit'e teslim edecegimiz güçlerimiz, faşizm karşısında atıl ve hareketsiz kalacak demektir.

Sol ve sosyalist güçlerden, kendi güçlerini saklamaları isterken bile Ecevit halâ daha hayal içinde : «İşçiler, köylüler, sanayiciler bir araya gelerek bunalımdan birlikte çıkmayı kıvrarlaştırmalıdırlar» diyebilmektedir. Hayatın her yanında sanayicilerle boğaz boğaza döğüşen emekçileri sermayeye yem olmaya çağırıyor.

Ecevit akılın ve sağduyunun sınırlarını zorlamaktadır. Milyonlerın hayatını kumar masasına sürmek istemektedir.

Gerçek
Sahibi: Ali Kar, Adres: Başmusahip Sokak Tan AP. 10/11, Cağaloğlu, İstanbul, Tel: 2327 41.
Sorumlu Müdür: Hamit Çayli, Ankara Bürosu : Kızılırmak Cad. Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, Tel: 17 26 70 Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A.Ş., Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

Susurluk

Bağtarafı s. 1'de

zammı, 4 lira kıdem zammı ve 50 lira yemek parası isteyen işçilerin talepleri karşılanmayınca grevde kalıyorlar.

Altı kez toplu sözleşme görüşmelerine oturulduğu halde işveren yetkililerinin katı ve uzlaşmaz tutumu yüzünden halen anlaşma sağlanamadı. Öte yandan 5 AP'li, 4 CHP'li üyeden oluşturulan inceleme kurulu da işçilerin sorunlarına çözüm bulmak yerine onları oyalamakla meşgul.

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'ndan işçiler, haklarını ergeç alacaklarını, AP'li Belediye Başkanının eninde sonunda göze gelecekini ve hakkı talepelerini karşılayacağını belirtiyorlar.

ORDU'DA FIRINLARDA GREV VAR

(Ordu, Özel) — Ordu'da kısa bir süre önce fırın işçileri Tek-Gıda-İş'te örgütlendiler. Son derece kötü iş koşullarında ve düşük ücretlerle çalışan işçilerin ekonomik ve sosyal hakları doğrultusunda çalışmalara başlıcan sonra, bir süredir yapılmakta olan toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanınca grev kararı aldı.

İş güvenliği

Bağtarafı Sayfa 1'de

güvenliği ve işçi sağlığıyla ilgili gerekli önlemlerin alınmasını durumunda ambar işçilerinin direnişe geçeceği bildirildi.

DİSK 3. Bölge temsilcisi Akbulut, gerekli koşulların sağlayacak önlemler alınana dek işçilerin çalışmayacaklarını kaydederek «Bu koşullarda direnmek işçilerin en doğal hakkıdır» dedi.

DİSK

Bağtarafı Sayfa 1'de

kadar bağımsız olduğunu söylerken, aynı zamanda Türkiye'de faşist hareketin işçi sınıfına yönelik hedeflerini de ortaya koymuştur» dedi.

Güven'in açıklaması şöyledir:

«Seçim konuşmaları sırasında ücretlerin dondurulmasını açıkça isteyen Türkes böylece emeğe ne kadar düşman, emperyalizme ne kadar bağımlı olduğunu göstericken, aynı zamanda Türkiye'de faşist hareket'n, işçi sınıfına yönelik hedeflerini de ortaya koymuştur.

«Böylece emperyalizmin kuklası ağzındaki baklayı çıkarmıştır.

«Ancak Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkımızın faşistlerin ücretlerin dondurulması konusunda ortaya çıkan bütün niyetlerini kursaklarında bırakacaktır. Toplumsal Anlaşma ile getirilen ücret dondurulmasına karşı çıkan DİSK ve üye sendikaları bugünkü zorlu toplu sözleşme döneminde de haklarını söke söke alacaklardır.»

Onger

Bağtarafı s. 1'de

mokratik istemi yükseltenlere, Sayın Ecevit, «yürekli» CHP'ye verin, 141-142 kalksın» demiştir. «Gözden kaçmayan gerçek nedir?» diyen Bakiye Beria Onger, sözlerine şöyle devr·m etmiştir:

«Daha önceki seçim kampanyalarında, 141-142'nin kaldırılması sorununu yoğun olarak işlemiş olan CHP Genel Başkanı, bu kez bu istemi pek ağzına almamaya özen göstermektedir. Özen göstermemekle de kr·lmamaktadır, Çanakkale'de olduğu gibi, «141-142'ye hayır» partkartlarını görevlilerine indirtmeye kalkışmaktadır.

«Demokrasinin genişletilmesini istiyenlere, sayın Ecevit'in verdiği cevap anlamlıdır. Bu cevap bir itiraf niteliği taşımaktadır. İşçi sınıfının ve emekçi halkın bağrında yaşerip dal budak saran demokrasi özlemini oy aracılı yönünde sömürme girişiminin en açık ifadesidir bu.»

Öte yandan, önceki gün, B. Beria Onger'in Beykoz'daki seçim bürosunun polis ve jandarma tarafından basıldığı bildirildi. Onger'in seçim çalışmaları için geçici olarak kiraladığı büroda bulunan bir kişinin göz altına alındığı, ayrıca içeride bulunan daktilo, teksir makinalarına ve sayım bildirilerine el konuduğu açıklandı.

CHP faşizm

Bağtarafı s. 1'de

Türkiye'de faşizmi getirmek isteyenlerin oyunlarının bozulabilmesi için tüm ilerici güçlerin CHP'de birleşmelerinin s

Bunalım Derinleşiyor

- **ABD'de gerçek ücretler yılbaşından bu yana yüzde 23 düştü.**
- **Batı Avrupa'da en az güçlük içinde olan ülke denilen Federal Almanya'da beklenen GSMH artışının 1/5'i dahi sağlanamadı.**

Kapitalist ülkelerde ekonomik bunalım gün geçtikçe ağırlaşıyor. Gelişmiş kapitalist ülkeleri sarsan bunalım, emperyalizme bağımlı geri ülkeleri daha da şiddetli sarsıyor.

Kapitalizmin kaçınılmaz olarak getirdiği bunalımın boyutları her geçen gün büyürken, bunun sonucunda emekçilerin yaşama koşulları da ağırlaşıyor.

ABD Çalışma Bakanlığı'nın açıklamalarına göre, bu yılın ikinci üç aylık döneminde sanayide verimlilik yüzde 3.3'lük daha düşerken, enflasyon hızı yüzde 14'e ulaştı. Bu arada binlerce kişi işten çıkarıldı, işsizlere yenileri katılmış oldu. Yılbaşından bu yana gerçek ücretler yüzde 33 düştü. ABD Çalışma Bakanlığı işçi ücretlerindeki satın alma gücünün 1965'deki düzeyin altına düştüğünü de belirtiyor.

Avrupa'nın gelişmiş kapitalist ülkeleriyle Japonya'da da durum aynı. Batı Avrupa ülkeleri içerisinde, en az güçlük içinde olan ülke denilen Federal Almanya'da Rhein-Westphalen Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü'nün yaptığı incelemelere göre, daha önceden beklenen gayrisafi millî hasıla artışının beşte biri dahi sağlanamadı. Yine bu ülkede, Basel Ekonomi Araştırma Enstitüsü'nün yaptığı araştırmanın sonucu, geleceğin bugünden daha da kötü olacağını gösteriyor. Araştırmaya göre, önümüzdeki on beş yılda yalnızca işsizlik, yeni vergi yükleri ve fiyat artışları bekleniyor.

Ekonomik bunalımın derinleşmesine neden olarak petrol fiyatlarının artışı gösteriliyor. Petrol tekellerinin kârlarından en küçük bir fedakârlık etmeye yanaşmadığı bu koşullarda, gelişmiş kapitalist ülkelerde petrol ithalâtı için bu yıl geçen yıla kıyasla 2 milyar dolarlık ek bir harcama yapılacağı hesaplanmakta. Bununsa Batı Avrupa ülkelerinin birçoğu için ağır bir yük olacağı görülüyor.

Öte yandan enflasyona karşı alınan tüm tedbirlerin silahlanma yarışı nedeniyle etkisiz kaldığı gözleniyor. Silahlanma yarışı bir yandan üretimin büyük bir kısmını askeri amaçlara çekerken, diğer yandan sivil sanayii alanlarında yatırım yetersizliği had safhaya ulaşmış bulunuyor.

Bugün ABD'de askeri harcamalardaki her bir milyar dolarlık artış 11.600 iş kaybına yolaçıyor. Amerikan ekonomistlerinin yaptığı bir araştırmaya göre, askeri harcamalardan tasarruf edilecek bir milyar dolarla ekonominin herhangi bir sektöründe şunlar yapılabilir:

187 milyar dolar — sosyal hizmetler,
163 milyar dolar — dayanıklı mallar
128 milyar dolar — devlet ve yerel yönetim harcamaları
114 milyar dolar — konut harcamaları
110 milyar dolar — üretici lere dayanıklı mallar
97 milyar dolar — ihracat
71 milyar dolar — dayanıksız mallar
68 milyar dolar — konut dışındaki yapı harcamaları
48 dilyar dolar — sosyal harcamalar
25 milyar dolar — ithalat

Bu örnek, askeri harcamalardaki en küçük bir kısıtlamanın ekonomiye getireceği katkıyı göstermektedir.

Kapitalizmin bunalımı öylesine derinleşmektedir ki, en iyimser tahminler bile bu durumu açıkça yansıtmaktadır.

Meksika ve Kuveyt petrol fiyatını artırdı

Mexicocity (a.a.) — Meksika ulusal petrol şirketi «Pemex» petrole %8.8 zam yaptığını açıkladıktan sonra, 1 Ekim'den geçerli olmak üzere 31 Aralık'a dek Meksika ham petrolünün, 1979 yılının üçüncü 3 aylık dönemine oranla 2 dolar artırılarak varili 24,60 dolardan satılacağını bildirmiştir.

«Pemex» Meksika'nın ilk kez, petrol ihracatçısı ülkeler örgütü OPEC'in kararını beklemeden petrol fiyatına tek yanlı zam yaptığına dikkati çekmiştir.

Meksika OPEC üyesi olmamasına karşın, şimdiye dek zam kararını OPEC tarifelerine uygun olarak almaktaydı.

Bu kararla Meksika ham petrolü, OPEC'in Temmuz-Eylül ayları arasında uyguladığı ortalama fiyattan 4.80 dolar fazlasına satılmış olacaktır.

Öte yandan, Londra'daki petrol çevreleriden öğrenildiğine göre, Kuveyt ham petrol fiyatını 1 Ekim'den geçerli olmak üzere %10 zamla, varil başına 1,94 dolar artırmıştır.

Kuveyt bu kararından, belli başlı alıcıları Shell, British Petroleum ve Gulf Oil'i haberdar etmiştir.

Günde yaklaşık 2 milyon varil petrol üreten Kuveyt'in zam kararına göre fiyatlar, petrolün kalitesine göre 21,32 ile 21,93 dolar arasında değişmektedir.

Bu fiyatlar OPEC'in belirlediği 23,50 dolarlık tabanın altında kalmaktadır. Petrol çevrelerinin diğer üreticilerin de aynı yönde karar almalarından kaygı duydukları belirtilmektedir.

Okyanuslardaki maden cevherinden yararlanılacak

- **Birleşimlerinde yüksek oranda maden cevheri bulunan Okyanus diplerindeki taşlardan yararlanılması görüşü, güncelliğini koruyor.**

Paris (a.a.) — Bilimsel araştırma yapan bir Fransız gemisi Hint Okyanusu dibinde, yapısında önemli oranda maden cevheri bulunan çakıl kütlelerine rastlamıştır.

Okyanusun 4000-5000 metre derinliğindeki her bir metrekarelik alandan 100 kilo maden cevheri çıkarılmıştır. Başka denizlerde bulunan cevherlerin metrekareye düşen ağırlığının 5-10 kilo dolayında kaldığı bildirilmektedir.

Araştırma sorumlu Leclaire'in belirttiğine göre, Hint Okyanusu'ndaki cevherde daha çok demir ve manganez (%40) vardır.

Arastırma yapılan kesimde Doğu-Pasifiktekinden daha yoğun ancak daha az zengin nikel, bakır ve kobalt bulunmuştur.

Kuzey Pasifik'teki cevherde ise 1.700 milyon ton manganez, 55 milyon ton bakır, 35 milyon ton nikel ve 15 milyon ton kobalt bulunmaktadır. Hint okyanusundan çıkarılabilecek cevherin miktarı ise henüz belirlenmemiştir.

Fiyat artışı yüzde 80'e ulaştı

İstanbul (Gerçek) — İstanbul Ticaret Odası tarafından düzenlenen ücretliler geçinme endeksine göre İstanbul'da Eylül ayında fiyatlar 1978 Eylül'üne oranla yüzde 80 artış göstermiştir. Yılbaşından bu yana geçen dokuz aylık sürede İstanbul'da perakende fiyatlarda yüzde 61'e yakın bir artış olmuştur.

Çeşitli maddelerdeki fiyat artışları arasında, besin maddeleri fiyatları yılbaşından bu yana yüzde 52, son bir ayda ise yüzde 4 artmıştır. Giyim eşyası fiyatları yılbaşına göre yüzde 93, geçen aya göre yüzde 7,5 artış göstermiştir. Isınma ve aydınlatma harcamalarında ise yılbaşına göre yüzde 91'lik bir artış kaydedilmiştir.

İstanbul geçinme endeksine göre 1978'de yıllık ortalama fiyat artışı yüzde 62 olmuştu. 1978 Temmuz - 1979 Temmuz döneminde ise fiyat artış oranı yüzde 70'i bulmuştu. 1979 Eylül'ünde ise bir yıl öncesine göre fiyatların yüzde 80'lik bir artış gösterdiği anlaşılmaktadır.

1979'un ilk altı ayında Sovyet ekonomisi

Moskova — SSCB Merkez İstatistik Müdürlüğü'nün yayınladığı bildiride 1979 yılının ilk altı aylık (Ocak-Haziran) döneminde ülkenin ekonomik ve sosyal gelişimine ilişkin devlet planının gerçekleştirilme sonuçları açıklanıyor.

Bildiride yeralan bilgilerde, genel olarak ekonominin ve tek tek en önemli ekonomi dallarının, önceden olduğu gibi üretim kapasitesini artırarak ileriye doğru gelişme gösterdiği kaydediliyor.

Açıklamaya göre bu yıl için planlanmış olan sosyal program başarıyla yerine getirilmekte. Örnek olarak bu sürede 530 bin yeni konforlu daire yapıldı. Bu arada SSCB'de konutların çoğunun iklim özellikleri nedeniyle genellikle yılın ikinci yarısında hizmete sokulduğu hatırlandığında konut alanındaki gelişmeler daha iyi anlaşılmaktadır. Yine yılın ilk altı ayında, pek çok okul, hastahane ve okul öncesi kuruluşun yapıldığı bildiriliyor. Koruyucu sağlık hizmetleri, eğitimin geliştirilmesi, emeklilere yardımın artırılması ve diğer sosyal gereksinmelere geçen ilk yarıyılına oranla 53 milyar ruble daha harcandı.

Yine bu süre içerisinde işçi ve memurların ücretlerinin %2,5, kolhozcuların ücretlerinin ise %5 arttığı; temel mal ve hizmetlerin fiyatlarının ise hemen hemen aynı kaldığı belirtiliyor. Buna göre 1979'da gıda maddelerinin %95'inden fazlası ve gıda maddesi dışındaki malların %90'ından çoğunun fiyatlarının önceki yıllarla aynı kaldığı kaydediliyor.

TUDEH'in Yasallığı tanındı

- **Kianuri, devrim sürecinde gereken güçlülüğü ve dayanışmayı göstermediği için hükümeti suçladı.**
- **İran'da iki aya kadar yeni bir hükümet kurulacak.**

Tahran — İran Komünist Partisi «Tudeh»in birinci sekreteri Nureddin Kianuri bir basın toplantısı düzenleyerek, İran Devrim Konseyi ile Ayetullah Humeyni'nin partisinin siyasal faaliyetlerde bulunmasına izin verdiklerini açıkladı.

İran Komünist Partisi Tudeh'in binaları bundan yaklaşık birbuçuk ay önce genel kurmay başkanlığı tarafından mühürlenmiş, herhangi bir resmi açıklama yapılmaksızın Tudeh'in kapatılması ve merkez yayın organının yasaklanması çeşitli tepkilere yolacmıştı.

İran Komünist Partisi'nin siyasal faaliyetlerde bulunmasına izin verilmesi üzerine düzenlediği basın toplantısında Kianuri, «devrim sürecinde gereken güçlülüğü ve dayanışmayı göstermediği» gerekçesiyle hükümeti suçladı.

İran ordusunda bir «temizlik» hareketinden yana olduğunu kaydeden Kianuri, bu arada, ilerici subaylara dokunulmaması dileğinde bulundu.

Öte yandan, İran Dışişleri Bakanı Yazdi, Paris'te bir basın toplantısı düzenleyerek İran'da iki aya kadar yeni bir hükümetin kurulacağını açıkladı.

Kurulacak yeni hükümet konusunda «Yeni anayasa referandumu ve yeni cumhurbaşkanı ile milletvekillerinin seçiminin iki aya kadar tamamlanacağını umuyoruz. Bundan sonra, geçici hükümet yerini daimi hükümete bırakacaktır.» diyen Yazdi, Arap ülkeleriyle İran arasındaki ilişkileri «mükemmel» olarak niteleyerek sadece Mısır'la Camp David anlaşması yüzünden aralarının açık olduğunu belirtti. Havana'da Bağlantısız Ülkeler Doruk Toplantısında Irak Başbakan Yardımcısı Saddam Hüsevin'le iki ülke arasındaki ilişkileri görüştüğünü söyleyen Yazdi, kendisine İran devriminin başka ülkeleri etkilemesinin sözkonusu olmadığını hatırlattığını açıkladı.

İsrail hapishanelerindeki filistinliler açlık grevi yaptı

- **FKÖ, bir çağrı yaparak İsrail hapishanelerinde bulunan Filistinli tutukluların mücadelesinin desteklenmesini istedi.**

Amman (a.a.) — Filistin Kurtuluş Örgütü Yürütme Komitesi üyesi Abdül Cavit Salih, dünyadaki siyasal, sosyal ve insanlığa hizmet amacı güden kuruluşlara bir çağrı yaparak, İsrail hapishanelerinde bulunan tüm Filistinli tutukluların, karşı karşıya bulundukları aşağılayıcı davranışlara karşı verdikleri mücadelenin desteklenmesini istemiştir.

Salih, bu kuruluşları, Filistinli tutuklulara «savaş tutuklusu veya siyasi tutuklu» gibi davranması için İsrail'e baskı yapmaya davet etmektedir.

Salih ayrıca, İsrail'deki 5.000 Filistinli tutuklunun «kötü davranışlar ve tıbbi bakım eksikliğini» protesto etmek amacıyla açlık grevi yaptıklarını açıklamış, grevin, Filistinli Tutuklu Günü'ne rastladığını ve 24 saat sürdüğünü belirtmiştir.

Filistinliler İsrail zindanlarında ağır koşullara karşı mücadeleyi sürdürüyorlar.

SSCB -DAC ortak bildirisi yayınlandı

- **Avrupa'ya yerleştirilecek nükleer silahlar konusunda Amerika bir kez daha uyarıldı.**

Moskova — Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in Demokratik Alman Cumhuriyeti gezisinin ardından yayınlanan ortak bildiride, NATO'nun tehlikeli bir oyun oynadığı belirtilerek, Avrupa'ya yerleştirilecek silahlar konusunda ABD bir kez daha uyarılmıştır.

Ortak bildiri, Sovyetler Birliği'nin daha önce Pershig—2 füzelerine karşı kayıtsız kalamayacakları yolundaki uyarılarını tamamlar niteliktedir.

Ortak bildiride, bazı NATO ülkelerinin bu füzeleri yerleştirmek istedikleri için Orta Avrupa'da güç dengesi sorununun gündeme geldiği belirtilmiştir. «ABD ve Batı Almanya bu planın gelişmesi için özel bir çaba harcamakla tehlikeli bir kumara başlıyorlar.» denilen bildiride, silahlanma yarışında yeni bir aşamayı başlatmanın detanta ağır bir darbe olacağı ve bir nükleer savaş tehlikesini artıracağı belirtilmiştir.

Demokratik Almanya'daki 20.000 Sovyet askerinin ve 1000 Sovyet tankının geri çekilebileceğini açıklayan Brejnev'in önerisinin batı ülkelerince derhal cevaplandırılması gerektiği ifade edilen ortak bildiride, «Dünya ulusları, batılı liderlerin, Sovyetlerin verdiği olumlu örneği izleyerek yapıcı girişimlerde bulunmayı mı, yoksa Avrupa'yı yeni bir silahlanma dönemine itmeyi mi yeğlediklerini görmek istemektedir. Şimdi NATO ülkelerinin üzerinde tarihi bir sorumluluk vardır. Halklar, NATO ülkelerinin cevabını beklemektedir,» denilmiştir.

KISA... KISA...

- Kuveyt'te yayınlanan günlük Al Abbas gazetesi, Ürdün'ün Amman'da bulunan Filistin Kurtuluş Örgütü Bürosuna diplomatik statü tanıdığını açıkladı. Gazetenin haberine göre, yakında FKÖ Başkanı Yasser Arafat için Amman'da özel bir büro da açılacaktır.
- Tahran Üniversitesi'nden bir profesör ve üç öğrenciden oluşan bir heyetin yaptığı araştırma sonucunda, İran'daki eski rejimin siyasi polis örgütü SAVAK'ın İran'da en az 98 bin kisi çalıştırdığı açıklanmıştır. 8000'i asli ve 90.000'i sürekli ücretli.

Kıbrıs üzerindeki oyunlar sürüyor

- **Kıbrıs'taki İngiliz üslerine nükleer Cruiser füzeleri yerleştirileceği bildiriliyor.**
- **Füzelerin Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeleri hedef alacağı belirtiliyor.**

Lefkoşe (THA) — Kıbrıs'taki Agrotur İngiliz üslerine nükleer Cruiser füzeleri yerleştirileceği bildirilmektedir.

Rum kaynaklarından verilen bilgiye göre, bu füzeler Sovyetler Birliği ile Doğu Avrupa ülkelerini hedef alacaktır.

«Simerini» gazetesine göre, aynı füzeler Belçika, Federal Almanya, İtalya, Benelüks ülkelerine de yerleştirilecektir. Gazete sözkonusu ülkeleri Pershing—2 tipi balistik füzelerin yerleştirileceğini de bildirmiştir.

Gazete, yakında Agrotur İngiliz üslerine yerleştirilecek nükleer Cruiser füzelerinin Sovyetler Birliği'ndeki herhangi bir hedefe isabet ettirilebileceğini de kaydetmiştir.

Japonya'da seçim sonuçlarının yankıları sürüyor

- **Liberal Demokrat Parti'nin seçimlerde göstirdiği gerilemeden sonra Başbakan Masayosi Ohira'nın istifası bekleniyor.**

Tokyo — Geçen hafta sonu yapılan genel seçimlerde ortaya çıkan sonuçların yankıları sürüyor. Parlamentodaki durumunu güçlendirmek üzere erken seçim kararı alan iktidardaki Liberal Demokrat Parti'nin seçimlerde gösterdiği gerileme üzerine başbakan Masayosi Ohira'nın istifasının beklendiği bildiriliyor.

Liberal Demokrat Parti seçimlerde 271 milletvekilliği kazanmayı beklerken, yalnızca 248 sandalye kazanabilmişti.

Öte yandan seçimlerden büyük bir başarıyla çıkan Japonya Komünist Partisi'nin oylarını %100'den fazla artırarak Parlamentoda 17 olan üyelik sayısını 39'a çıkarması da büyük yankılar uyandırmış durumda. Meclisin feshedilmesinin ardından bir açıklama yapan Japonya Komünist Partisi başkanı Kenji Miyamoto, gericilerin faaliyetlerini hızlandırdığı bir dönemde seçimlerin büyük önem taşıdığını vurgulamış ve Komünist Parti'nin ana seçim sloganının halkın hayati çıkarlarının korunması olduğunu vurgulayarak tüm demokratları birleşmeye çağırmıştı. Miyamoto, gericilerin büyük sermaye egemenliğini sürdürmek üzere demokratik hak ve özgürlükler üzerindeki baskıları arttırdığını ve ilerici güçlerin hareketini bastırmak istediğini belirterek, Komünist Partisi'nin desteklenmesini istemişti.

Japon Komünist Partisi seçim afişi: «1980'lerde halkın esas belirleyici olduğu yeni bir Japonya kuralım.»

Mao'cu Politikanın tarihsel kökleri ve özü ②

Çin santrizmi doktrini, Çin'i cihanın merkezi ya da Gök (eski bilgin ve politikacılar ülkelerini böyle adlandırırlardı) ve bütün geri kalan halkları bu merkezin taşrası, tek kompleksin ayrılmaz kısmı saydığı için, bu doktrine göre Çinli olmıyan bütün halklar, bu merkeze tabi olmalı, onun düzenini kabul etmeli, ileri sürdüğü dünya kuruluş tarzı bütün halklar için mecburi sayılmalıdır. Bu halklar, ulusal özellikleri, adetleri, dinsel, sosyal ve ahlak nitelikleri Çin ulusunun kinden farklı olsa da, bu kavrama göre, bütün manevi, ahlak ve toplumsal kurumlarıyla Çin uygarlığını eksiksiz, mükemmel bir şey olarak kabul etmelidirler.

Savaş çığırtkanlığı yapıp halklar arasına düşmanlık tohumları ekmeye çalışan Pekin yönetimi, emperyalizmle bütünleşmenin «güzel» örneklerini veriyor.

Böylece dış politikanın temel taşını oluşturan bu kavram, Çinli olmayan bütün halkların Çin'in uydusu olduğu, eğer bunlar uydu olmak istemiyorsa bunları Çine zorla bağlamak gerektiği firkinin kökleşmesine işi vardırmıştı. Çinli olmıyan halklara karşı saldırganlık politikası işte böyle oluşuyordu.

Tsin hanedanı (Milâttan önce 3-2-1 yüzyılları) zamanında Çinliler, Vietnam'ı ele geçirmeye başlamışlardı. Vietnam'a askeri birliklerden sonra Çin göçmenleri gönderilmişti. Ele geçirilen toprakları sömürme politikası Tsin Han hanedanları ve bunların yerine geçen hanedanlar zamanında genişçe kullanılırdı. «Tsanşi» adi verilen bu politika, komsuların topraklarını, ipek böceğinin yaprakları yediği gibi yavaş yavaş yutma politikası demekti. Çinlilerin yerliler tarafından suni olarak benimsenmesini öngören bu politika halkların hele Vietnamlıların kesin direnciyle karşılanmıştı.

Han hanedanı zamanında Çin'le Orta Asya, Hindistan ve Seylan arasında ilk ilişkileri kurma çabaları görülmüştü. Sonraları bu ilişkiler Çin'de tek merkez imparatorluk kurulduğu zaman (Sun ve Tan hanedanları zamanında 6. yüzyılın sonları ve 9. yüzyılın basları) gelismisti. O zaman Çin'le komşuları arasındaki elçilik ve ticari ilişkiler canlanmıştı. Bir de, Çin imparatorları bütün diğer ülke ve halkların Çin'e bağlı olduklarını göstermeye çalışmış, emekçi kitlelerde egemenliği devirme fikri doğmasın diye, bütün ülke ve halkların Çin imparatorlarının egemenliği altında bulunduğu fikrini aşılamaya yeltenmişlerdi. Değişik yabancı ülkelere gönderilen hemen hemen bütün beyannamelerde, Çin imparatorlarının bütün dünyanın başında bulunduğu şu veya bu şekilde belirtiliyordu. Bu fikir bazen dolaylı olarak, bazen de açıktan açığa ileri sürülüyordu. Örneğin 1380 yılında Cava hükümdarına gönderilen beyannamede şöyle deniliyordu: «Ben (yani imparator) Çinlileri ve yabancıları yönetiyor, aralarında fark gözetmeden gerek uzak gerekse yakın halkları barıştırıyor ve yola getiriyorum.»

İmparatora sağlanan bu tekelin Tanrının isteği olarak gösteriliyordu: «İmparator Çinlileri ve yabancıları yönetme hakkını Gökten aldı».

Çin santrizmi politikasını Tsin İmparatorları da (1644 - 1911) kendilerine mal etmişlerdi; çünkü bu, tam anlamıyla işlerine geliyordu.

Tsin hükümeti (Min hanedanı) bütün Çin topraklarını yakıp yıkarak kendine bağladıktan sonra, komşu devlet ve halklara karşı saldırgan yayılma politikası uygulamaya başlamıştı. Tsinler Birmanya, Nepal, Vietnam halklarına karşı istila savaşları yapmışlardı.

Tsin imparatorlarının hegemonizmi yalnız komşularına değil, küçük halklara da yayılıyordu. Bunlar büyük devletçilik şovenist politikasını Rus devletine karşı da kullanmaya yeltenmiş ve bu devleti direktiflerinde Tsin imparatorluğunun uydusu olarak göstermişlerdi.

Bu gibi iddiaların gerçek durumla hiç bir ilişiği olmadığını ispata gerek yoktur. Bu iddialar Tsin imparatorluğunun uyguladığı hegemonizm politikasının iyi komşuluk ilişkilerin kurulmasından vazgeçmesi anlamına geliyordu. Bu politikadan maksat, diplomatik sorunlar çözülürken, kuvvet kullanmaktı.

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Egemen sınıf kültürünün «toplumsal» kisvesi ve demokratik kültür

A. Rezzak BULANIKLI

Toplumsal kültür, içinde her sınıfın payı olan maddi ve manevi yaratımların bütünlüğüdür. Ancak egemen olan sınıf her türden yaratım faaliyetinin bütün sonuçlarına sahip çıktığı için, toplumsal kültürün de tek sahibi görünür. Sınıf egemenliği araçlarının gücünü, bu düşünceyi pekiştirmek için kullanır. Sanki, bu toplumsal kültür içinde emekçi sınıfların hiç payı yoktur.

Oysa belli bir andaki toplumsal kültür, tarihsel birimi de içine alır. Bu birikim, sınıflarca, çeşitli sınıf bileşimlerince üretilmiştir. Esas olarak, burjuva sınıf adına üretilmiş olan maddi ve fikri ürünlerin büyük bir çoğunluğunu da emekçi sınıflar üretmişlerdir. Kapitalizmdeki kültür üretimi de bundan farklı değildir.

Kültürün sınıflı toplumda sahibi görünen egemen sınıf, aslında onun içinde payı bulunsa bile, tamamının sahibi değildir. Emekçi sınıflar ise, bu toplumsal kültürün içinde pay sahibi oldukları için tamamının sahibi sayılmazlar ama, hem geleceğin egemen sınıfları olmaları bakımından, hem de başka tarihi mirasçı olamıyacağı için, tek mirasçı durumundadırlar.

Kapitalist toplumda toplumsal kültür, sınıfsal içeriği bakımından gerici ve demokratik unsurlarıyla ikili bir yapı özelliğindedir. Demokratik unsurların yaratıcısı genel olarak emekçi sınıflardır, özel olarak da burjuvazinin kendi içinden çıkarabildiği demokratik dinamiklerdir. Bu nedenle, kültürde sınıfsal bölünme yerine, kapitalist toplumda oluşan gerici kültür-demokratik kültür bölünmesi ne çıkar. Çünkü öğeleri bağdıran bir yapı arzeder. Kültürün bu niteliği emekçi sınıflar açısından ve bütün insanlık açısından iki şeyi mümkün kılar.

Birincisi, demokratik kültürün burjuva kaynaklı ürünleri, işçi sınıfının egemenliği altında da varlığını koruyarak insanlık kültürünün mirası içinde yerini alır. İkincisi, emekçi sınıflar, kendi kültürel faaliyetlerini, kapitalist toplumdan devraldıkları süreci yaşatarak yürütürler. Toplumun maddi temeli değişirken, kültürel yapısında her hangi bir kargaşalığa gerek kalmaksızın 'yaratılan yenilerin miras alınanla bütünleştirilmesi' ve uyuma kavuşturulması mümkün olur. Tarihi olarak varolan ikili kültür çelişkisinin çözümü bu olabilir. Başka bir «çözüm», her şeyi yeni baştan ve bir «kültür devrimi» ile yaratmak olur. Bu, yaratmaktan çok yıkmaya dönüşecektir. Çünkü, her şeyden önce, emekçilerin tarih boyunca hiçbir kültürel değer yaratmadıklarını var saymaktadır. Yani emekçiler, kültürel üretime iktidar olduktan sonra geçmektedirler. Bu yanılgı, kendi yaptığıyla birlikte burjuvazinin yaptığını da yıkmak amacındadır. Mümkün olmadığını ise kısa sürede görür. Çünkü, kültürün (ister egemen sınıfların, isterse emekçi sınıfların malı olsun) hem maddi, hem de manevi öğeleri yukarıda sözünü ettiğimiz demokratik-gerici bölünmesi tarafından farklı sınıf kültürleri olarak ayrışmaya ve ayni süreçte yer almaya zorlanır.

Toplumsal kültürün bu niteliği salt ideolojik ölçüler açısından bakıldığında görünmez olur. Çünkü ideoloji, bütünüyle sınıfsaldır. Sınıfın, toplumun bugününe ve geleceğine ait çözümlemeleridir. Halbuki ideoloji de bu sınıfsal yanına rağmen, toplumsal kültürün bir parçasıdır. **Sınıfın belirleyici olmasını gerektiren durumlarda militanlaşır, tarihin belirleyici olacağı durumlarda da bileşimcidir.**

Demek ki, sınıfların anlaşmazlığı tarihin mantığıdır. Ama bu mantık üzerinde «anlaşmazlık» yaratmanın olanağı yoktur. Çelişkilerden doğan sınıf mücadelesi, bu mantığı yaratırken, yaratılmış olan her şeyi bu mantığın, yani tarihin sınıfsız ve ulussuz topluma doğru işleyen mantığının hizmetine koşar.

Burjuva demokratik sanatçılarının en büyük darbeyi, yine kendi sınıfı burjuvaziden yemesi ve hoşgörüyü emekçi sınıflardan görmesi, burjuva sınıfın tarihin tekmesini yiyen ve yiyecek olan sınıf olmasıdandır. O, kendi varlığının kalıcı sonuçlarına da düşmandır. Çünkü o kalıcı sonuçlar, gidici yanlarını açığa çıkartır.

Bu konuda rahat olan, geleceği olan sınıftır. Onun yok olmak diye bir korkusu yoktur. Çünkü sınıfları yok etmek için mücadele etmektedir.

İnsanlığın bütün yarattıkları, proletaryanın elinden geçerek yeni bir tasnife uğrayacak yeni bir bileşime girecek ve gerçekten insanlığın malı olacaktır. Ve bu sonuç, kültürün demokratik öğelerinin, yani sınıflı toplumdan sosyalizme miras kalan dev birikiminin üzerinde, bu birikimin özümlenmesiyle gerçekleşecektir. Bir bakıma, bütün tarihin geleceğe bıraktığı miras, işte bu demotratik öğelerin toplamıdır. Yani kültür, genelde demokratik olmak zorundadır ve onun yaşayan yönü budur. Yaratılma süresinde ise, bütün insanlığın emek ürünleri yer alır.

Demek ki, proletaryanın başaracağı görev, sosyalizm öncesinde kültürün demokratik yönlerinin kazandığı ileri boyutlar ölçüsünde kolaylaşacaktır. Bu kolaylığı sağlamada, tüm ilerici kültür adamları, gerçek tarihsel etkinliklerini yaratmak zorundadırlar.

Şehir Tiyatrolarının dünü - bugünü

Aslan TAN

1979 - 80 Tiyatro sezonuna girerken, İstanbul kentinde yıllardan beri çalışmalarını sürdüren önemli bir sanat kurumunun, yönetimsel işleyişini irdelemekte yarar var. İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatro'larında göze çarpan yönetimsel değişiklik, özellikle 1973 yerel seçimlerinden sonra meydana gelmiştir. İstanbul'da çoğunluğu emekçilerin olan oylarla seçilen İlerici Belediye Başkanı Ahmet İsvan, bu kurumda değişiklik yapma amacıyla daha evvel bir çok kez yönetim kurulunda bulunmuş olan ünlü tiyatro adamı Muhsin Ertuğrul'u yeniden bu kurumun başına getirmiştir. Fakat buna rağmen yenilen değişiklik meydana gelememiştir. Eski yoz kafalı yönetici, (sanat yönetmeni) yerine daha çağdaş düşünceli birinin getirilmesinin sorunu çözmeye yetmemesi kısa sürede görülmüştü. İstanbul'daki bu önemli sanat kurumu için yapılması gereken en önemli değişiklik, kurumun yönetimsel işleyişindeki uygulama sistemiydi. Gerçekten de Darülbedai Tiyatrosu, (Cumhuriyetten sonra Türk Tiyatrosu adını alan bu kurum) yıllarca merkezi temle yönetilmiştir. Ve bu uygulamanın anti-demokratik bir yönetim şekli olduğu inkâr edilemez bir gerçektir. Hiç bir sanatsal üretken olmayan, sanatçıları yapıları üretime yapancılaştıran ve bir kişinin istek ve buyruklarına göre yönetilen bu kurumun çağdaşlığı, kurumda çalışan ilerici sanatçılar tarafındanda kavranmıştır. Nitekim bu anlayışla bu kurum çalışanları; bazıda, aydın kamuoyunda da çağdaş bir yönetim şekline yerinden yönetime geçmesi için destek aramışlardır. Aradıkları desteği, başta ilerici **Belediye Başkanı** Ahmet İsvan'dan da alarak, bu yozlaştırılmış kurumu, daha çağdaş bir seviyeye getirmek için 17 Mart 1976 tarihinde Belediye Meclisi kararıyla yerinden yönetime geçmişlerdir.

Yeni yönetim tarzında kurum gerçek işlerliğine kavuşmuştur. Çalışan sanatçıların 60'a yakını gönüllü olarak yüklendikleri ekiplerindeki yürütme kurullarında çalışmışlardır. Böylece büyük bir durağanlık dönemi geçiren Şehir Tiyatroları, nicel ve nitel bir değişime uğramıştır. «Yerinden Yönetim» şeklinin daha yapıcı ve çağdaş bir işleyiş olduğu kurum çalışanlarının, İstanbul halkına karşı gerçek görevlerini önemli ölçüde yerine getirmiş olduklarını görüyoruz. Örneğin başta sendikalar ve diğer demokratik kuruluşlar aracılığıyla ilk kez emekçi kitlelerle sağlıklı bağlar kurulmuştur. Yani kısacası yeni yönetim sayesinde, Şehir Tiyatroları bir işletme gibi değil, hizmet kurumu olarak değerlendirilmiştir. Böylece Türkiye'nin kültürel başkenti olan İstanbul, halkına karşı gerçek hizmet işlevini yerine getirmeyi büyük çapta başarabilmiştir. «Yerinden Yönetim» şeklinin 1976-1978'deki iki yıllık uygulamalarına baktığımızda, yukardaki savlarımızın doğruluğu daha da iyi kanıtlanmış olacaktır.

Yeni yönetim şeklinin benimsendiği 1976 yılından bu yana ve cephe iktidarlarının baskı döneminde, 40'ı aşkın seçkin tiyatro yapıtının yanısıra, sanat ve düşün yaşamımızın en önde kişilerinin katıldığı 100 kadar halka açık söyleşi, 50 sergi, onlarca film gösterisi ve dinleti ile tiyatro salonlarından, İstanbul parklarına, oradan Antalya, Yarımca sokaklarına değin, ücretsiz halk gösterileri düzenlenmiştir. Bu bilgiler, Şehir Tiyatroları Yönetim Kurulu üyelerinin, «İsvan'dan sonra Belediye Başkanı seçilen Kotil'in, bu ilerici yönetimi baltalama girişimi olan 35 konuk sanatçının kadrolarını iptal etmek çabalarını» protesto amacıyla,

Radyo TV

TV

17.50 Haberler — 18.00-1957 Seçim Konuşmaları — 18.03 TBP — 18.16 MSP — 18.29 AP — 18.42 MHP — 18.55 TSİP — 19.08 SDP — 19.21 TİP — 19.34 CGP — 19.47 CHP — 20.00 Halk Müziği, Sanat Müziği: Bu akşamın solistleri Atilla İçli ile Ayşe Resener — 20.30 Haberler — 21.15 Saz Eserleri — 21.20 Aşk Gemisi: Dizinin «Tony'nin Ailesi» adlı bölümü yayınlanacak — 22.05 Televizyon Filmi: Programda yönetmenliğini Michael Curtiz'in yaptığı «Comancheros» adlı film yayınlanacak. Başrollerini John Wayne, Ina Balin, Lee Marvin oynuyor — 23.40 Haberler.

TRT-1

05.00 Açılış — 06.02 Günaydın — 07.20 Köye Haberler — 07.30 Haberler — 07.40 Sabahtan Sabaha — 09.40 Arşivden Mikrofona — 10.01 Arkası Yarın — 11.05 Okul Radyosu — 12.10 Öğle Üzeri — 13.00 Haberler — 15.01 Yaşayan Hukuk — 16.05 Okul Radyosu — 17.02 Akşama Doğru — 18.00-20.00 Seçim Konuşmaları — 20.02 Çocuklar İçin On Dakika — 20.30 Haberler — 21.02 Radyo Tiyatrosu — 22.02 Hafif Müzik — 23.00 Haberler — 23.10-01.00 Bölgesel Yayın — 01.05-05.00 Gece Yarısı.

TRT-2

08.00 Açılış 08.02 Gün Başlıyor — 09.00 Olayların İçinden — 09.30 Sabah Konseri — 10.30 Yaşayan Ekonomi — 12.00 Tangolar — 13.00 Haberler — 13.30 Olayların İçinden — 14.00 Birike Birike — 14.30 Yabancı Dil Öğrenelim — 16.20 Arkası Yarın — 16.40 Halk Müziğine Gönül Verenler — 18.00-20.00 Seçim Konuşmaları — 20.00 Fasıl — 20.30 Haberler — 22.00 Yabancı Dil Öğrenelim — 23.00 Solistlerden Şarkılar — 23.30 Haberler — 23.55 Kapanış.

TRT-3

07.00 Açılış — 07.02 Güne Başlarken — 08.00 Sabah Konseri — 09.03 Barok Müzik — 10.00 Çeşitli Sololar — 10.30 Çeşitli Melodiler — 11.00 Öğleye Doğru — 12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz — 13.00 Konser Saati — 15.00 Günün Konseri — 16.00 Müzik Dünyasından — 17.06 Sizler İçin — 18.00-20.00 Seçim Konuşmaları — 21.00 Büyük Eserler — 22.06 Gecenin Getirdikleri — 23.00 Perşembe Konseri — 24.00 Gece ve Müzik — 01.00 Kapanış.

«Sosyalizm ve Sosyalistlerin seçimlerdeki işbirliği ve başarısı için»

«Türkiye Sosyalist İşçi Partisi' ne Evet»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Tokat il örgütü ve Birlik Dayanışma Grubu yayınladıkları ortak bir deklerasyonla, Tokat ilinde seçim işbirliği kararı aldıklarını açıkladılar. Sol ve sosyalist güçlerin eylem birliği yolunda ileri bir adım teşkil eden ortak bildiri metnini aynen yayınlıyoruz.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, YURTTAŞLAR...

Biz TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ ve İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ (İGD)'nin siyasi görüşlerini benimseyen sosyalistler TOKAT'ta 14 Ekim'de yapılacak senato seçimlerinde gerici faşist güçlere karşı SOSYALİZMİN BAŞARISI ve SOSYALİSTLERİN BİRLİĞİ için işbirliği yaptık.

Bu işbirliğinin amacı, seçimlerde birlikte davranmak, ortak açıklama yapmak, el ilanı ve bildiri dağıtmak, köy çalışmaları ve toplantılar yaparak bu işbirliğimizi kalıcı güçbirliğine dönüştürmektir.

İLERİCİLER, DEMOKRATLAR, SOSYALİSTLER...

Bu sömürü ve baskı düzeni KAPİTALİZM'in tüm cefasını biz çalışan emekçiler çekiyoruz. Hepimiz işçisiyle, köylüsüyle, memuru-genci ve öğretmenleriyle teknik elemanıyla zor ve çileli günler yaşıyoruz.

Tekelci kapitalistlerin başını çektiği sömürücüler, bu köhne, talan ve soygun düzenlerinin ancak ve ancak SÖMÜRÜ'nün devamıyla olacağını biliyorlar. Ve bunun için en geniş emekçi yığınlar üzerinde kurdukları SINIFSAL ve ezilen ulus üzerindeki ULUSAL baskılarını sistemli olarak sürdürüyorlar.

Ancak, herşeye rağmen hayatın her alanında fabrikalarda, tarlalarda, okullarda ve işyerlerinde baskı ve sömürüye karşı geniş HALK GÜÇLERİNİN sosyal muhalefeti hızla gelişiyor, yükseliyor.

Büyük kapitalistler yani sömürücüler, bu gelişmeden endişe duymakta, halk güçlerinin sosyal muhalefetini engellemek hatta TAMAMEN baskı ve zulüm altına almak istemektedirler. Emekçi kitleler üzerinde uygulanan bu faşist saldırıların, baskı ve terörün amacı bellidir. Onlar, yani sömürücüler işçilerin, emekçilerin sırtından daha fazla KAR, daha fazla SÖMÜRÜ sağlayabilmek için faşist bir DİKTATÖRLÜK veya faşist özlemli «ara» rejimi getirmek özlemi içinde oldukları görülüyor. Burjuvazi zaten kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırma niyetinde görünmektedir.

Halk güçleri burjuvazinin bu niyetini kursağında bırakacak güçtedir. Önemli olan halk güçlerinin FAŞİZME karşı örgütlü ve geniş kapsamlı mücadeleye SEFERBER edilmesidir.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER...

Bugüne kadar gelen iktidarlar siz işçilere, emekçilere hiçbir şey getirmemiştir. Onlar sürekli emperyalistlerden, sömürücülerden yana davranmışlardır. Onların çıkarlarını savunmuşlardır.

Biz sosyalistler 1977 genel seçimlerinde halk düşmanı MC partilerine ve faşizm tehlikesine karşı CHP ve adaylarını demokratik bir tercih olarak destekledik. Ancak, sosyal demokrasinin yani CHP'nin hiçbir zaman halkımızın umudu olmadığını ısrarla savunduk, söyledik. Emekçilerin gerçek kurtuluşlarının ve umudunun SOSYALİZM olduğunu belirttik. Ve zaman biz sosyalistleri doğruladı. Haklı çıkarttı.

Binbir çeşit vaadlerle iktidara gelen CHP işçilere, emekçilere sırt çevirdi. Ve sermayeden yana tavrını koydu. Zaten biz sosyalistler bunun böyle olacağını CHP hükümet olmadan önce belirtmiştik. CHP, halkımıza kan kusturan, ilericileri demokratları katleden, meshep ayrılıklarını körükleyerek yüzlerce insanın canına kıyan hitlerci faşist cinayet yuvaları MHP ve ÜGD'nin üzerine gitmedi, ülkede can güvenliğini sağlayamadı. Faşist örgütlerin üzerine gideceği yerde, İKD ve TÜS-DER gibi demokratik örgütleri kapatma, DİSK ve TÖB-DER gibi örgütleri etkisiz hale getirmek istedi. Kısacası CHP kendi bindiği dalı kesti...

KARDEŞLER...

Bugün ülkemizde on binlerce ve yüz binlerce işçi, emekçi gerçek kurtuluşları SOSYALİZME hızla ilgi ve sempati duyuyor. Biz sosyalistler başından beri «KURTULUŞUMUZUN SAHTE UMUTLARDA değil, SOSYALİZMDE» olduğunu belirttik. Halkın sahte umutlar peşinde sürüklenmemesi için gerçek ve biricik umudun ancak ve ancak tüm çalışanların ezilenleri baskı ve sömürüden kurtaracak olanın SOSYALİZM olduğunu ısrarla savunduk. «UMUDUMUZ ECEVİT» sloganına karşı UMUDUMUZ, HALKIMIZ, KURTULUŞUMUZ SOSYALİZM dedik, emekçi kitlelere hedef gösterdik.

Bugün ülkemizde sosyalist hareketin bölünmüş ve demokrasi güçlerinin dağınık olduğunu biliyoruz. Ve sosyalistlerin birliği için kararlı bir uğraş veriyoruz, vereceğiz.

Zaten halkımızın özlemi de budur; sosyalistlerin birliğinin sağlanması, CHP'nin solunda geniş emekçi kitleleri etkin olarak harekete geçirecek, onların çıkarlarını savunacak, onları baskı ve sömürüden kurtaracak, sosyalistleri çatısı altında toplayacak güçlü ve bilimsel bir PARTİ'nin yaratılması sorunudur. Bu sorun en ivedi olarak sosyalist siyasi güçlerin gündemindedir. Geniş halk güçlerinin zaman geçirmeksizin emperyalizme, faşizme, gericiliğe ve şovenizme karşı tek merkezden yönlendirilmesi, seferber edilmesi gerekmektedir. Tırmanan faşizmin geriletilmesi, sosyalizmin 1981'lerde parlamento planında da etkin olarak mutlaka temsil edilmesi için; SOSYALİST BİRLİK sağlanmalıdır. Bilimsel sosyalizme ve proleterya enternasyonalizmine bağlı tüm işçi sınıfı sosyalistlerinin tek bir PARTİ çatısı altında birleşmesi şarttır. Bu, artık kendini ivedi olarak dayatmaktadır.

EMEKÇİ KARDEŞLER!...

Biz TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ ve İlerici Gençler Der. (İGD)'nin siyasi görüşlerini benimseyen sosyalistler olarak bu seçimlerde TOKAT'ta SOSYALZMİN BAŞARISI ve SOSYALİSTLERİN BİRLİĞİ için yaptığımız bu işbirliğinin kalıcı güçbirliğine dönüşmesi ve sosyalist siyasal birliğe giden yolda özendirici bir adım olduğu inancındayız. Tüm ülke çapında bu işbirliklerinin güçlenmesinin ve gelişmesinin sosyalist birliğe, yani sosyalistlerin tek bir PARTİ çatısı altında birleşmelerine hizmet edeceğine olan inancımızı tekrar belirtiriz. Bu işbirliğinin hayatın her alanında geliştirilmesinden yanayız.

Demokratik ve Sosyalist Devrimde Köylülüğün Rolü

Feodal toplumda **köylülük** olarak anılan toplum kesimi, kapitalizmle birlikte hızlı bir iç değişikliğe uğrar. Kapitalist sömürünün kırları etkisi altına almasıyla birlikte köylülük arasında sınıfsal farklılaşma hızlanır. Emperyalizm çağında tekelci sömürü altında ise farklı köylü kesimleri arasındaki derinlik daha da artar. Böylece, kentlerin kızışan sınıf çelişkilerini ve mücadelesini benzeri biçimde köylerde de izlemek olanağı doğar.

Kapitalizmin kırları etkilemesi iki yoldan olur. Burjuva devrimlerine katılan köylüler kırlarda feodal egemenliği bu devrim içinde burjuvazi ile birlikte alaşağı ederler ve kapitalizme yönelik gelişmenin temellerini atarlar. Bu devrimi bir toprak reformu, tarımda modernizasyon girişimleri ve kapitalist pazarın kırlardaki egemenliği tamamlar.

Bir başka yoldan, burjuva devriminin derinlemesine gerçekleşmediği durumlarda, kapitalizmin kırlar üzerindeki etkisi bir süreç içinde kurulur ve pekişir. Feodal ilişkiler yavaş yavaş çözülür ve kapitalizm kırlarda egemenliğini kurar.

Her iki durumda da köylülüğün üzerinde aynı etkiler ve sonuçlar doğar. Sınıfsal ayrışma ve mücadelenin hızlanması. Geniş köylü yığınlarının yoksullaşması ve toprakta temerküz.

Burjuva devrimine katılarak toprak elde etmiş, yani feodal köleliğin boyunduruğundan kurtulmuş köylüler için burjuva devrimi kısmen bir **son amaç** gibi görünür. Daha ileri amaçlar için köylülüğün mücadelesi, ancak kırlarda işçi sınıfı politik etkinliğinin artmasıyla mümkün olacaktır. Tarihi olarak bu örneği gelişmiş kapitalist ülkeler sunar. Köylü hareketleri bu örneklerde, burjuva demokratik sınırlar içine hapsedilmiştir.

Burjuva devrimlerinin, köylüleri kucaklıyarak, derinden etkiliyerek ve yaygınlaşarak gerçekleşmediği ülkelerde ise, köylü kesimlerinin burjuvaziye bağımlılığı, öteki örnekteki gibi sağlam temellere dayanmaz. Bu ülkelerde köylülüğü burjuva boyunduruk altında tutan esas faktör, küçük mülk özleminin kapitalizmle uyumudur. Burjuva küçük burjuva gericiliği hep bu mülk özlemine sarılarak ayakta durur. Kırlardaki değişmenin yavaşlığı bundandır.

Ama her şeye rağmen unutmamak gerekir ki, kapitalizm kendi hükmünü yürütür ve kırlara kendi şeklini verir. Köylülüğü boyunduruk altında tutması, onun «ihtilalci» potansiyelini sürekli artırarak mümkün olur. Bu eğilimin, sınıf temeline dayanarak mücadeleye dönüştüğü noktadan sonra artık kapitalizm için çanlar çalıyor demektir.

Burjuva devrim ne denli geniş ve derin olursa olsun, öncelikle kentleri yeniden yaratır. Köylerde hep bir gerilik ve ilkellik, buna uygun düşen ilişkiler ve kurumlar yaşamaya devam eder. Emekçilerin kentlerdeki «özgürleşmesine» karşılık kırlarda köleliğin eski biçimleri sürer. Toprağın adil kullanımı asla sağlanamaz ve bu kırlarda demokrasinin yerleşmesine başlıca engeldir.

Bu nedenle işçi sınıfının önderlik ettiği her demokratik devrim, hemen her zaman, köylülüğün bütün sorunlarını çözmek durumundadır. Demokratik devrim programı, işçi sınıfının köylülüğe kazandıracağı en yakın dünyadır. Ve bu devrim programı, işçi sınıfı ile köylülüğü aynı tarih yolunda birleştiren asgari önkosul olur.

Kuşkusuz burada andığımız köylülük, yoksul ve az topraklı köylü kategorisidir ve zaten kırlarda yaygın olan da odur. Bu kesimin işçilerle birliğini ifade eden **işçi-köylü ittifakı** kapitalist toplumda sosyal devrimin sınıf temelini oluşturur.

Köylüler işçi sınıfı ile aynı saflara, onunla çıkarları uyuştuğu için toplanır. Çünkü, işçi sınıfının asgari devrim programı, köylülere toprak verir. Onları örgütlendirir ve kırlardaki gerici güçlerin karşısında silahlandırır, kuvvetli kılar. Kırlarda kooperatifçiliği demokratik temellere oturtur. Köylüleri asalak tefeci boyunduruğundan kurtarır, borçlarını kaldırır, onları özgürleştirir.

Demokratik devrimin köylülere verecekleri bunlarla sınırlı kalmaz. Tam ve geniş bir demokrasi, köylerde gericiliğin temellerini ortadan kaldırır. Feodal sömürüye son verir. Kültürel gelişmeyi hızlanrırır ve sınıf bilincini derinden derine kırsal alanlara yerleştirir.

Köylülüğün örgütlenmesinde ilk ve önemli örgütlenme şekli kooperatiflerdir. Kapitalizm kooperatifleri sömürü aracı olarak kullanmak isterken, köylüler bu araçlarla sömürünün dozunu azaltma mücadelesi verirler. Ama bu araçlar, yani kooperatifler, halk iktidarının elinde, yani, demokratik devrimin gerçekleşmesi durumunda, köylülerin elinde yeni bir hayatın kuruculuğunda kullanılan araçlar haline gelirler. Kırlarda mülkiyet ilişkileri kooperatifler eliyle değiştirilir ve yoksul köylüler yararına olan değişiklikler, karşı sınıf güçlerinden korunur.

Köylüleri yanına almaksızın işçi sınıfı sosyal devrimi gerçekleştiremez. Köylüler, isçi sınıfının sosyal devrim mücadelesine katılmaksızın ve onu başarıya ulaştırmaksızın sömürüden ve tahakkümden kurtulamazlar. Bu bilinç, karşılıklı olarak kavrandığı ve örgütsel temellere kavuştuğu zaman, emekçi sınıfların gücü yenilmez hale gelir.

Burjuvazinin en çok korktuğu da işçi-köylü ittifakının gerçekleşmesidir. Sadece burjuvazinin bilinçli politik çabaları değil, kapitalizmin kendisi de bu birliğin önüne maddi engeller çıkarır.

Şehir ve köy arasındaki derin toplumsal uçurumlar kapitalizmin asla kapatamayacağı bir durumdur. Bilinçli burjuva politik çabaları ise, taban fiyat politikaları, devlet hizmetlerinin dağıtımı gibi yollardan bu ayırımı derinleştirir.

Ne ki kapitalizm tekelci dönemde, bir avuç tekelcinin egemenliği karşısında köylü ve kentli, geniş emekçi yığınlarını tek bir konum etrafında birleştirmeye yönelir. Köylüler bu tekelci sömürü karşısında işçi sınıfına daha da yakınlaşırlar. Bu nedenle, tekellere karşı verilen demokratik mücadelenin sosyal temeli yine, işçi-köylü ittifakından oluşur.

Burjuvazinin köylü yığınlarını kendi devrimi için peşine takması sınırlı bir olaydır. Çünkü, burjuvazinin köylülere verebilecekleri sınırlıdır. Buna karşılık işçi sınıfının köylülerle birliğini sınırsız kılan olanaklar vardır. Köylüler işçi sınıfı ile birlikte kesin olarak kurtulurlar. Bunun pratiğini işçi sınıfı ile birlikte yaşayarak öğrenirler. Demokratik devrimin köylülere sağladığı yenilikler, onların sosyalist devrime yönelik eğilimlerini güçlendirir, yaygınlaştırır.

Köylülerin günümüzde aktif rol oynadıkları devrimci hareketlerden biri de ulusal kurtuluş hareketleridir. Ulusal kurtuluş güçlerinin yaygın sınıf temeli arasında köylüler önemli bir ağırlığı oluşturur. Her demokratik süreç köylüleri kazanarak günümüzde amaçlarına ulaşabilir. Geri kalmış ülkelerde sosyal dönüşümlere sahip çıkan, buna katılan güçler arasında köylüler de vardır.

İşçi sınıfı bilimi açısından köylülüğün temel sosyal devrim güçlerinden biri olması ile, köylülerin geleneksel hareketliliğinin birbirine karıştırılmaması büyük önem taşır. Kimi siyasal hareketler, köylülüğün tarihi rolünden çok, onun mevcut her hangi bir durumdaki kendiliğinden eylemine yüksek değer biçerler. Buna göre çizilmiş bir politik eylem programı işçi sınıfının çıkarlarını yansıtmaz ve sosyalizme hizmet etmez. Çünkü, köylülüğün, küçük mülk özlemlerinden doğan ve bunu güçlendiren eğilimleri, eğer işçi sınıfının önderliği dışında kalırsa, burjuvazinin denetimine geçer, gericileşir ve bizzat köylülerin bile yakın vadeli amaçlarını elde etmelerine engel olur.

O halde, köylülüğün «devrimci ruhu» ancak işçi sınıfının bilimsel programı çerçevesinde bir anlam taşır. Ve işçi sınıfı, sosyal devrim mücadelesinin stratejik ve taktik unsurlarını, köylülerin eğilimlerine bakarak değil, kendi sınıf biliminin yol göstericiliğine uygun olarak saptar. Denebilir ki, sosyal devrim mücadelesinin öncüsü her zaman işçi sınıfı olduğu için, köylülük ancak onun yanında ve ona tabi olarak devrimci bir işleve kavuşur. En demokratik köylü hareketi bile, işçi sınıfının yol göstericiliği olmaksızın zafere ulaşamaz. Ama, köylülük olmaksızın da, sosyal devrimin gerçekleşmesi mümkün olmaz. Bu tarihsel zorunluluğun bilincini örgütleyen işçi sınıfı partisi, gerçekleştirdiği **işçi-köylü ittifakı** ile, kendi mücadelesini, yenilmez sınıf temeline oturtmuş olur.

Demokratik devrimin işçi sınıfı önderliğinde köylülere sağladığı haklar, onların sosyalizm için mücadele bilinçlerinin temeli olur.